

Ocena zasobów pomocy społecznej

ZA 2023 ROK DLA GMINY LUBARTÓW

Autorzy:
JOLANTA GRYZIO

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	11
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	37
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	41
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	50
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	60
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	64
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	64
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	64
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	68
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	70
10	Wnioski końcowe	70

1. Wprowadzenie

Art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zmianami) nakłada na gminy, powiaty oraz samorząd województwa obowiązek przygotowywania corocznie oceny zasobów pomocy społecznej. Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego przedstawiają ją co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radom gmin, radom powiatów, a do dnia 30 czerwca sejmikom województw właściwych jednostek samorządu terytorialnego. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. W bieżącym roku przygotowano ją po raz trzynasty, z wykorzystaniem elektronicznego narzędzia „Centralna Aplikacja Statystyczna” (CAS). Ocena zasobów zawiera analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, prezentuje informacje dotyczące takich obszarów tematycznych, jak: infrastruktura, kadra, organizacje pozarządowe oraz nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Ponadto obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rozdzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy. Opracowanie zawiera nie tylko kwestie dotyczące ścisłego oddziaływania pomocy społecznej na lokalne środowisko w ramach jej ustawowych zadań, ale wskazuje również na problemy dotyczące polityki mieszkaniowej, demograficznej i rynku pracy. Uwzględnia zatem te wszystkie elementy, które obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej Gminy Lubartów.

Sporządzona OZPS dla Gminy Lubartów zawiera moduł analityczno-raportowy przedstawiony w określonym przedziale czasowym w formie wizualizacji takiej jak: wykres, mapa, tabela. Daje on możliwość tworzenia analiz porównawczych i problemowych, umożliwiając tym samym generowanie prognoz w zakresie występowania danego problemu społecznego, jak też monitorowania strategii na poziomie kraju i regionu. Ponadto stanowi materiał poglądowy mający na celu ułatwienie podejmowania decyzji związanych z planowaniem budżetu w latach kolejnych.

Aby zachować dotychczasową obszerną i wielowymiarową formułę corocznej publikacji OZPS dla gminy Lubartów, w raporcie wykorzystano szereg dostępnych źródeł danych statystycznych, m.in.:

1. z systemów zewnętrznych - informatyczne CAS (obszar pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pieczy zastępczej), POMOST, MEN – System Informacji Oświatowej, dane GUS,
2. z systemów wewnętrznych poprzez sprawozdania resortowe MRIPS-03, MRIPS-05 sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, składek zdrowotnych,
3. „własne dane”, czyli posiadane informacje, własne raporty, dane uzyskane z Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 XII 2023 roku liczba ludności zamieszkałej w Gminie Lubartów wynosiła 12.107 osób. Na podstawie analizy danych na temat liczby ludności można stwierdzić, że liczba mieszkańców gminy ulega systematycznemu zwiększaniu. Jeszcze w roku 2013 było to 11.034 osób, zatem w skali 10 lat w gminie przybyło 1073 mieszkańców (blisko 11%), a od 2019 roku 371. Jest to pozytywne zjawisko dla rozwoju gminy potwierdzające, że warunki życia i funkcjonowania społecznego sprzyjają podejmowaniu decyzji o wyborze gminy Lubartów jako miejsca do spokojnego i bezpiecznego życia.

Z analizy danych statystycznych za lata 2013-2023 wynika, że przez cały badany okres utrzymuje się wyraźna przewaga kobiet. Na dzień 31.12.2023 r. gminę Lubartów zamieszkiwało 6029 mężczyzn oraz 6078 kobiet, które stanowiły 50,20% ogółu mieszkańców gminy. Wynika z tego, że w przeliczeniu na 100 mężczyzn, wskaźnik feminizacji wynosił 101.

W kwestii przyrostu naturalnego w gminie Lubartów w ostatnich latach można zaobserwować ogólny trend ujemny. W 2018 r. po raz pierwszy odnotowano różnicę pomiędzy liczbą urodzeń żywych (105) a liczbą zgonów (142). W latach kolejnych ujemny przyrost naturalny przedstawiał się następująco:

- rok 2019 - 62
- rok 2020 - 52
- rok 2021 - 53
- rok 2022 - 41

W roku oceny przy 92 urodzeniach i 127 zgonach odnotowano ujemny przyrost o wartości 35. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym wynosił odpowiednio: 22,39%, 60,50% oraz 14,48%.

Analiza przedstawionych danych wskazuje na zagrożenie nasilania się niekorzystnych czynników związanych z obciążeniem demograficznym w gminie. Od kilku lat systematycznie spada odsetek osób w wieku produkcyjnym oraz wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Zdecydowanie w większym stopniu zjawisko to dotyczy kobiet (w roku oceny przewaga wynosiła 397), zwłaszcza kobiet po 75 roku życia (o 285 więcej niż mężczyzn w tym samym przedziale wiekowym). Tendencja ta wymusza zapewnienie właściwego systemu wsparcia dla osób w wieku senioralnym.

Według stanu na 31 grudnia 2023 w gminie Lubartów odnotowano 421 osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Lubartowie, z których:

1. 227 osób (53,92 %) stanowią osoby długotrwale pozostający bez pracy,
2. 76 osób jest uprawnionych do zasiłku (18,05 %)
3. 224 osoby (53,21 %) znajduje się w grupie wiekowej 31-49 lat.

Stopa bezrobocia w gminie Lubartów jest zbliżona do stopy bezrobocia dla powiatu i wynosi ok. 12,5%, wskaźnik ten jest niższy dla województwa lubelskiego i kształtuje się na poziomie 7,5%. Zaprezentowana graficzna analiza tego obszaru na tle powiatu lubartowskiego wskazuje, że na ogólną liczbę bezrobotnych ogółem (3407 osób) kobiety stanowią ok. 3,27% mniej niż mężczyźni w kategorii osób długotrwale bezrobotnych. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,87%.

Biorąc pod uwagę strukturę osób bezrobotnych wg wieku należy zwrócić uwagę na osoby w wieku 50 i więcej lat, a więc szczególnie narażone na bezrobocie długotrwale. W 2023 roku bezrobotni w tej grupie wiekowej stanowili – 19,95 % (227 osób) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkujących w gminie Lubartów. W ujęciu rocznym nie odnotowuje się wyraźnych zmian w strukturze wieku bezrobotnych, niemniej w perspektywie można przypuszczać, że liczebność osób po 50 roku życia, zwłaszcza kobiet, które w ostatnim roku stanowiły w tej grupie 29,7% będzie wzrastać ze względu na starzenie się społeczeństwa.

Do grup mających trudności w uzyskaniu zatrudnienia można zaliczyć w szczególności:

1. Młodzież (brak doświadczenia zawodowego lub niechęć do podejmowania aktywności zawodowej),
2. Kobiety (niskie wykształcenie i mała aktywność zawodowa wynikająca z pełnionych funkcji wychowawczych, bądź niemożność utrzymania zatrudnienia z uwagi na problemy łączenia pracy zawodowej z obowiązkami domowymi, opieką nad dziećmi, wsparciem ich w nauce),
3. Osoby z niepełnosprawnością (rzadko znajdują zatrudnienie na stanowiskach przystosowanych do ich ograniczeń - najczęściej nie rejestrowane w PUP).

Analizując sytuację mieszkańców gminy Lubartów należy wskazać zasoby infrastruktury społecznej, których nie obejmuje część tabelaryczna:

1. 7 szkół podstawowych,
2. 2 przedszkola, w tym 1 integracyjne,
3. 7 oddziałów przedszkolnych z 378 miejscami przy szkołach w Annorborze, Brzezinach, Łucce, Nowodworze, Szczekarkowie i Wólce Rokickiej, w tym Szkoła Podstawowa w Wandzinie realizująca wychowanie przedszkolne i prowadzona przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Wandzin i Majdan Kozłowiecki,
4. Kompleks sportowo – rekreacyjny usytuowany przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Skrobowie w ramach programu rządowego „Moje Boisko Orlik 2012” ,
5. Boisko wraz z bieżnią i trybunami w Łucce,
6. Kompleks sportowo-rekreacyjny „Orka” w Wólce Rokickiej, w skład którego wchodzi m.in. kryty basen sportowy z czterema torami, basen rekreacyjny
7. 3 lokale socjalne,
8. 5 świetlic przyszkolnych,
9. 5 świetlic pozaszkolnych, filii Gminnej Biblioteki Publicznej realizujących działalność na rzecz dzieci i młodzieży i stanowiących bazę spotkań seniorów.

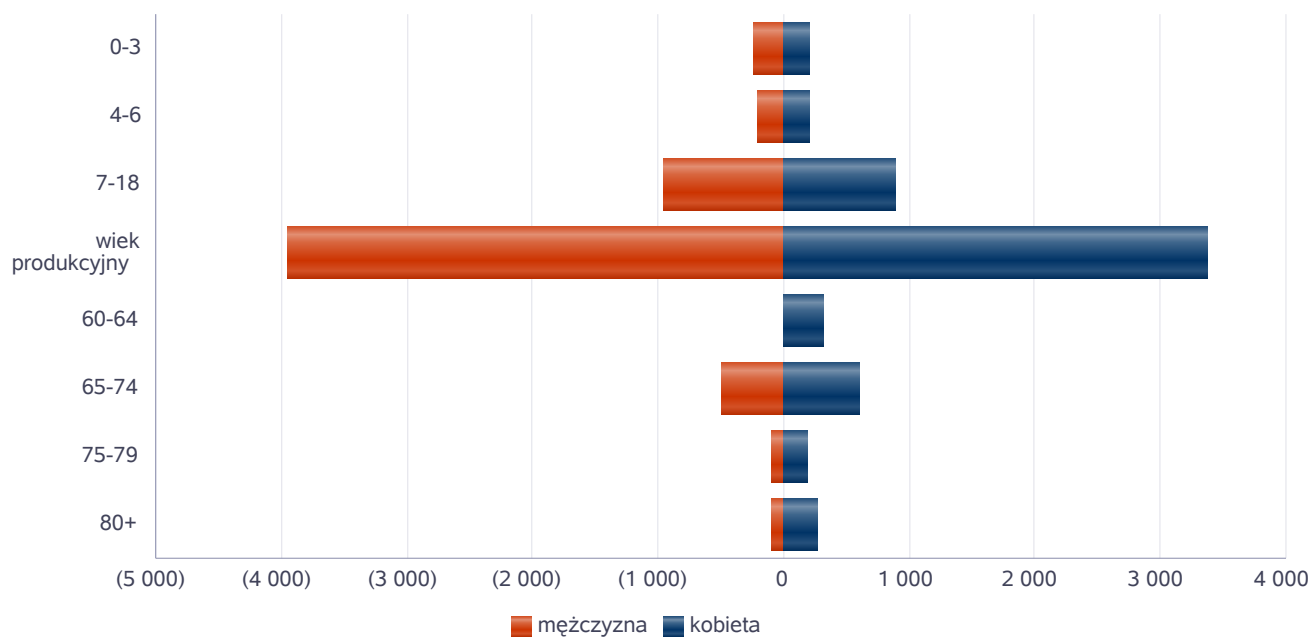
W ofercie usług dla mieszkańców występują braki w zakresie:

1. Żłobków, świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych,
2. Zasobów mieszkalnictwa socjalnego.

Szczegółowe dane dotyczące m.in. demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy w odniesieniu do powiatu, infrastruktury społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące m. in.: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów w gminie Lubartów są zaprezentowane w formie graficznej i tabelarycznej zaprezentowanej poniżej.

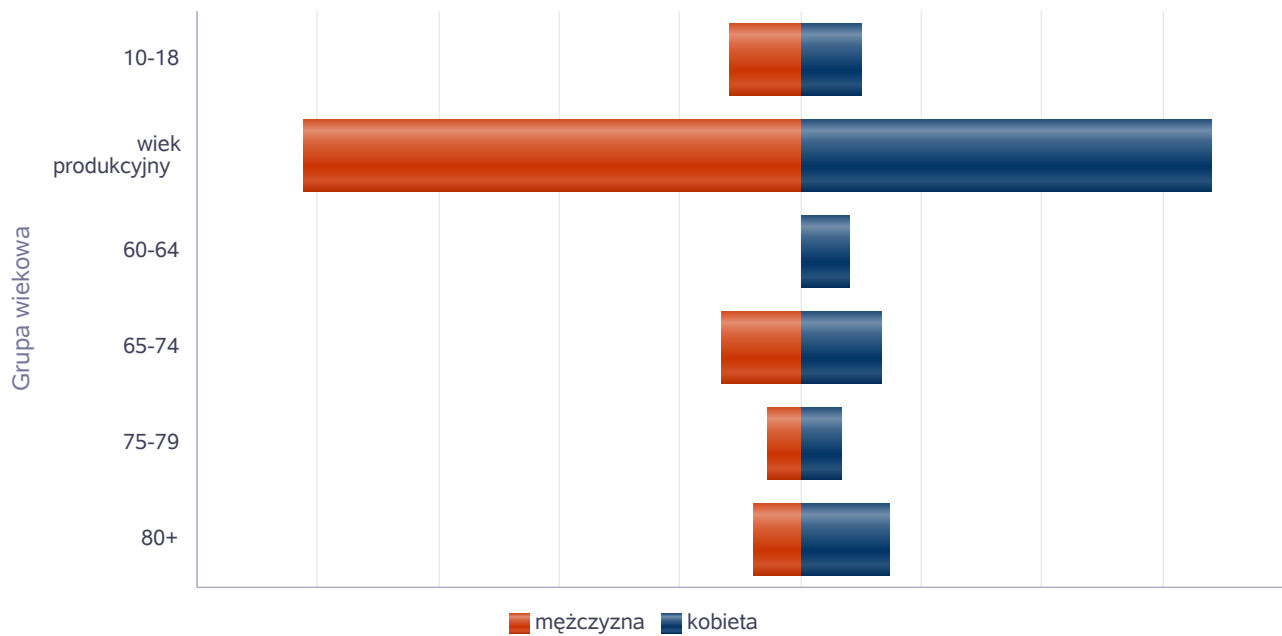
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	239	205
4-6	209	202
7-18	962	894
wiek produkcyjny	3 949	3 376
60-64		326
65-74	496	608
75-79	89	191
80+	93	276

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

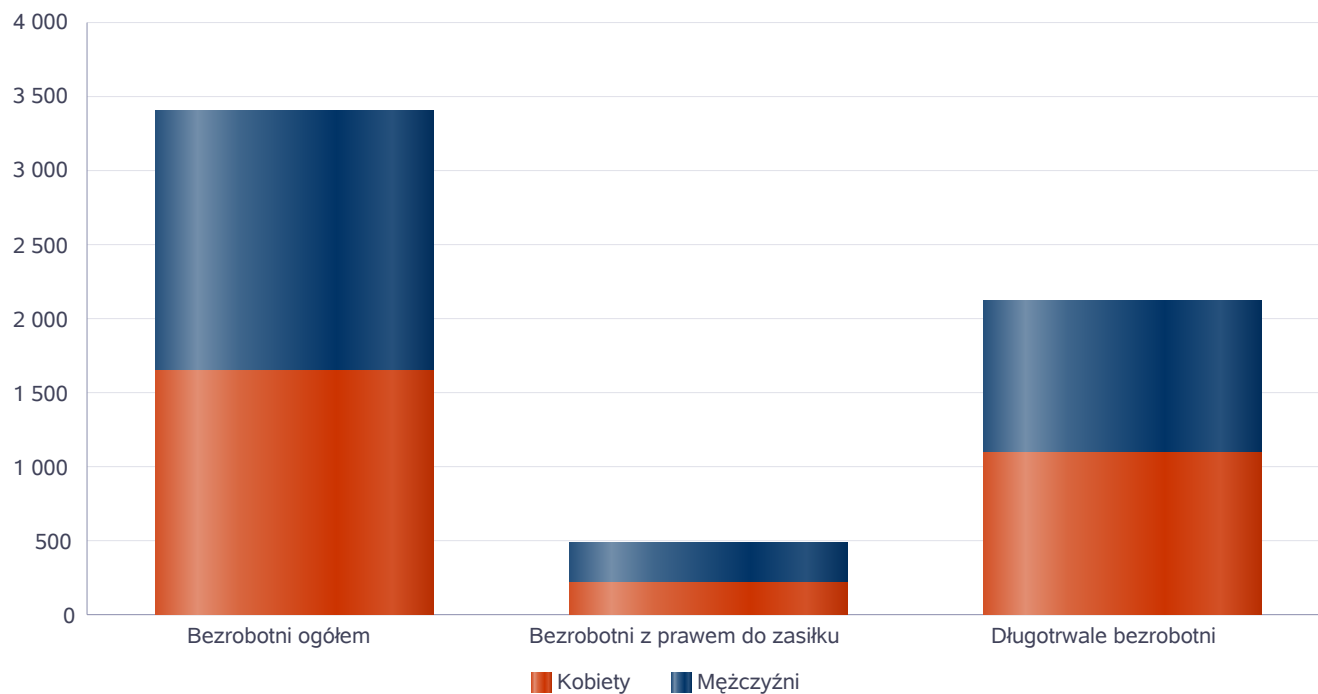
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	583	510
wiek produkcyjny	4 121	3 409
60-64		411
65-74	655	673
75-79	279	332
80+	399	743

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

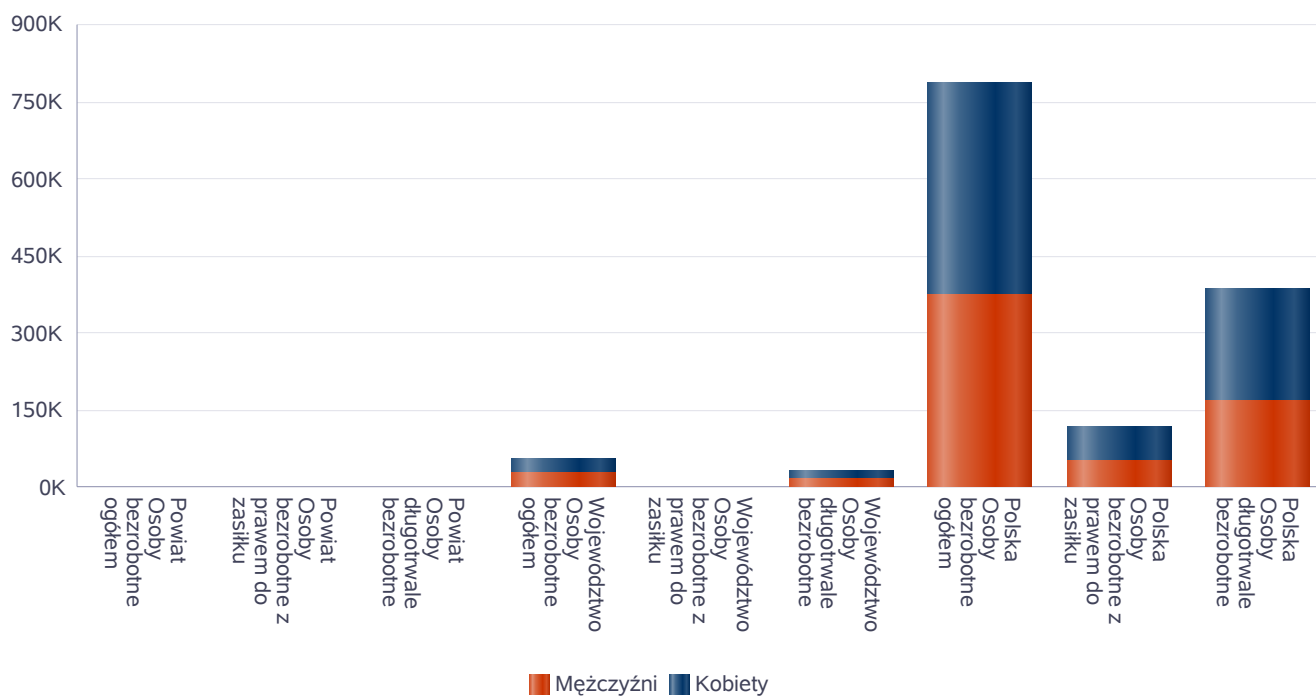
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	3 403	1 757	1 646
Bezrobotni z prawem do zasiłku	486	264	222
Długotrwale bezrobotni	2 114	1 023	1 091

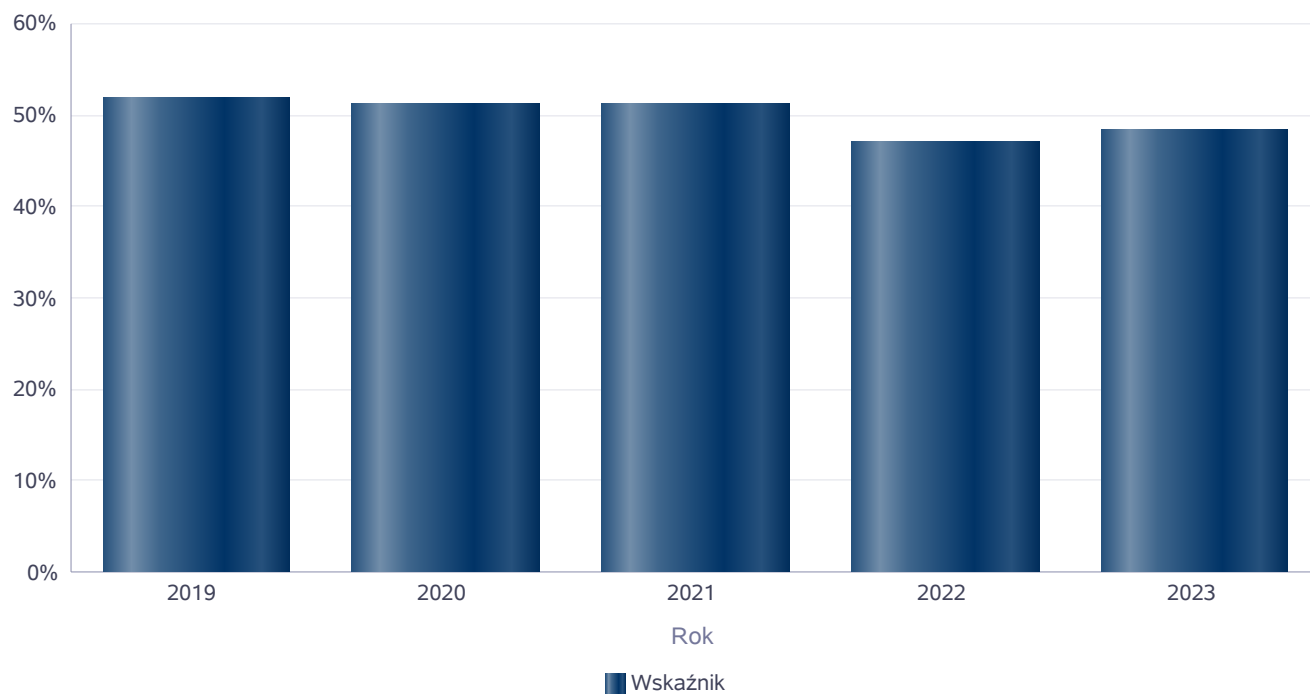
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 646	1 757	28 316	29 070	413 294	371 950
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	222	264	3 433	3 232	66 197	53 024
Osoby długotrwale bezrobotne	1 091	1 023	16 739	15 016	214 781	169 653

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

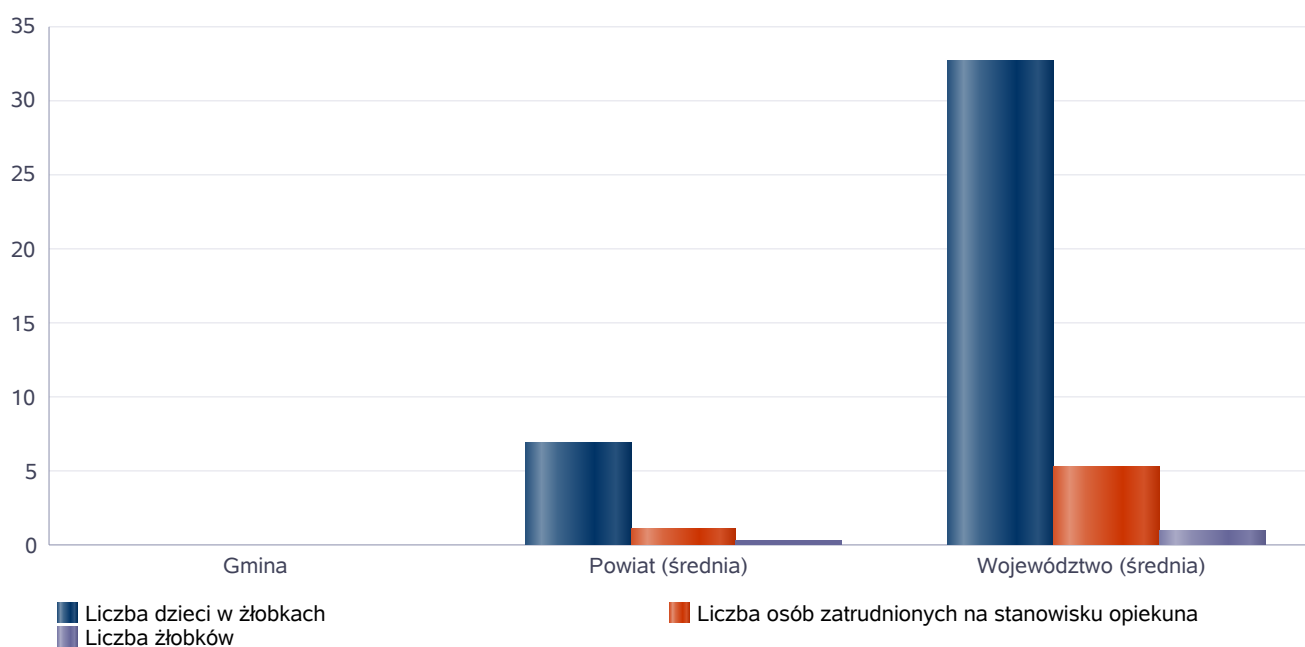
Rok	Wskaźnik
2019	52%
2020	51%
2021	51%
2022	47%
2023	48%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	0,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	0,00
Gmina	Liczba żłobków	0,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	6,92
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	1,15
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	0,23
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	32,58
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	5,21
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	0,94

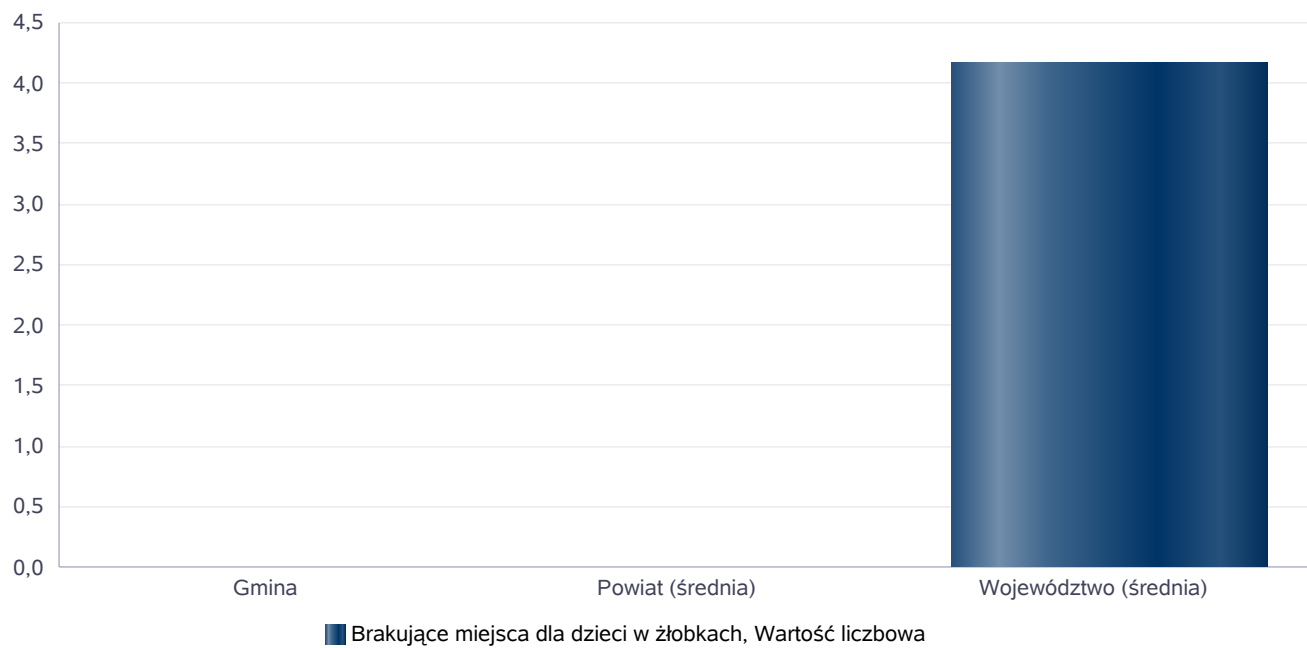
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	4,15

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	4	3	7
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	0	0	0
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	2	3	7
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	2	3	7
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	2	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	9	9	9
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2023". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie w gminie Lubartów w ramach systemu pomocy społecznej w 2023 roku uzyskało 289 osób, co stanowiło 2,39% wszystkich mieszkańców gminy. Z ogólnej liczby 231 osób otrzymało pomoc w oparciu o decyzję administracyjną, pozostałe objęte były wyłącznie pracą socjalną. W porównaniu do 2022r. łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 90 osób i jednocześnie nieco zmniejszyła się liczba rodzin, którym przyznano świadczenie (o 22). Spadek związany był z poprawą sytuacji na rynku pracy i wzrostem dochodów osób i rodzin związanym z podniesieniem wysokości płacy minimalnej i świadczeń emerytalno-rentowych, przy jednocześnie obowiązującym niskim kryterium dochodowym uprawniającym do pomocy społecznej.

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej (150) stanowiły niemal 51,90% wszystkich beneficjentów. Liczba osób korzystających ze świadczeń wykazana w rozbiu na przyczyny udzielania pomocy wskazuje, że ubóstwo (29,07%) i bezrobocie (23,88%) podobnie, jak w latach ubiegłych są głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia. Kolejne to: długotrwała lub ciężka choroba – 18,34%, niepełnosprawność – 16,26%, wielodzietność – 6,92%, bezradność w sprawach opiekuńczych -5,19%. Najmniej osób korzysta z powodu alkoholizmu – (13 rodzin) 4,49%, sytuacji kryzysowej - 4,15%, przemocy domowej (4 rodziny), bezdomności (3 osoby) - relatywnie niski procent tych osób nie odzwierciedla rzeczywistych problemów w tych obszarach, dotyczy jedynie tych osób, którym udzielono pomocy w oparciu o decyzję administracyjną.

Analizując powody przyznania pomocy należy mieć na uwadze, że jedna osoba może korzystać z pomocy z kilku powodów, zatem ujęta została w poniższym zestawieniu kilkakrotnie - zgodnie z ilością zgłaszanych przez siebie problemów, najczęściej występujących łącznie.

Ważnym aspektem w procedurze udzielania pomocy społecznej jest wywiad środowiskowy, który może mieć formę tradycyjną lub elektroniczną za pomocą systemu informatycznego.

Informacje uzyskane za jego pośrednictwem są poddawane analizie, ocenie i następnie są podstawą do formułowania wniosków w zakresie przyznania pomocy. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się również w celu weryfikacji uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia wychowawczego, czy sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem na podstawie ustaw: o świadczeniach rodzinnych; pomocy państwa w wychowywaniu dzieci; rodzinnym kapitale opiekuńczym.

Osobą uprawnioną do przeprowadzenia wywiadu jest pracownik socjalny, również na potrzeby jednostki organizacyjnej pomocy społecznej z terenu innej gminy.

Odstąpienie od przeprowadzania wywiadu środowiskowego jest możliwe w oparciu o realizację Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Daje ona możliwość wnioskowania o przyznanie wsparcia finansowego i niefinansowego na ogólnych zasadach, osobom z zalegalizowanym statusem pobytowym na podstawie formularza kwalifikującego do przyznania pomocy i oświadczenia zainteresowanej osoby.

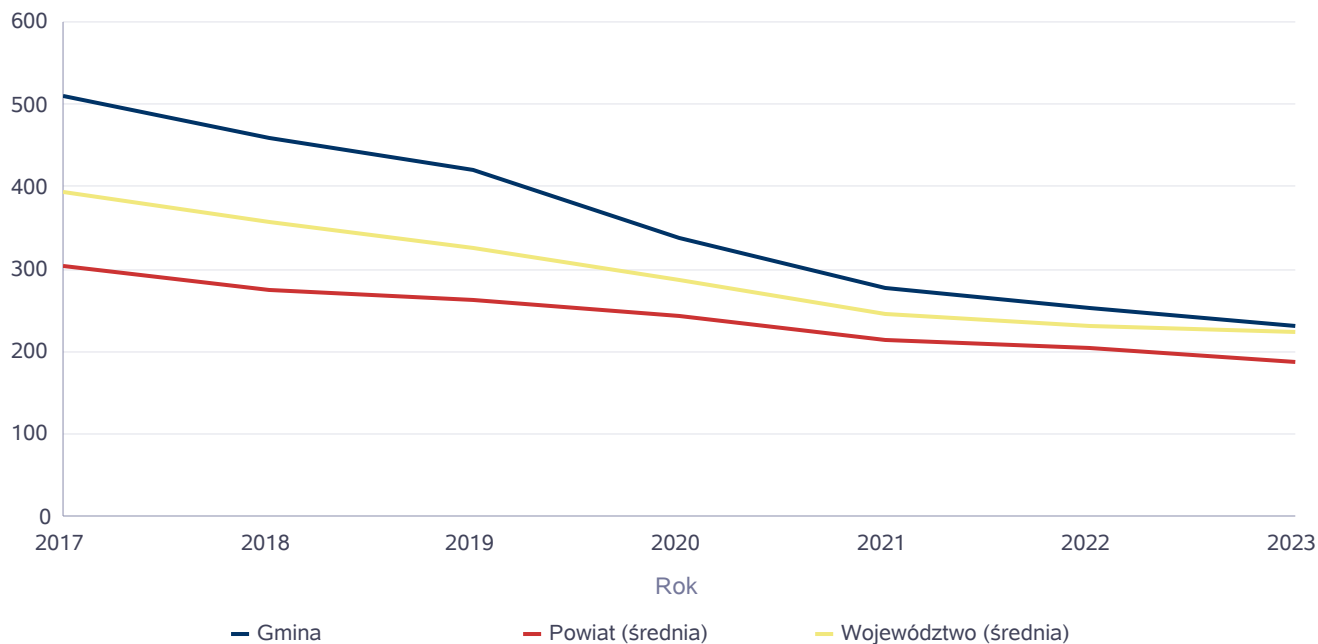
W 2023 r. przeprowadzono łącznie 279 wywiadów środowiskowych, w tym:

1. z 231 osobami w rodzinach w ramach świadczeń przyznanych na podstawie decyzji administracyjnej w oparciu o ustawę o pomocy społecznej,
2. 23 osobami celem weryfikacji uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego,
3. 25 osobami na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

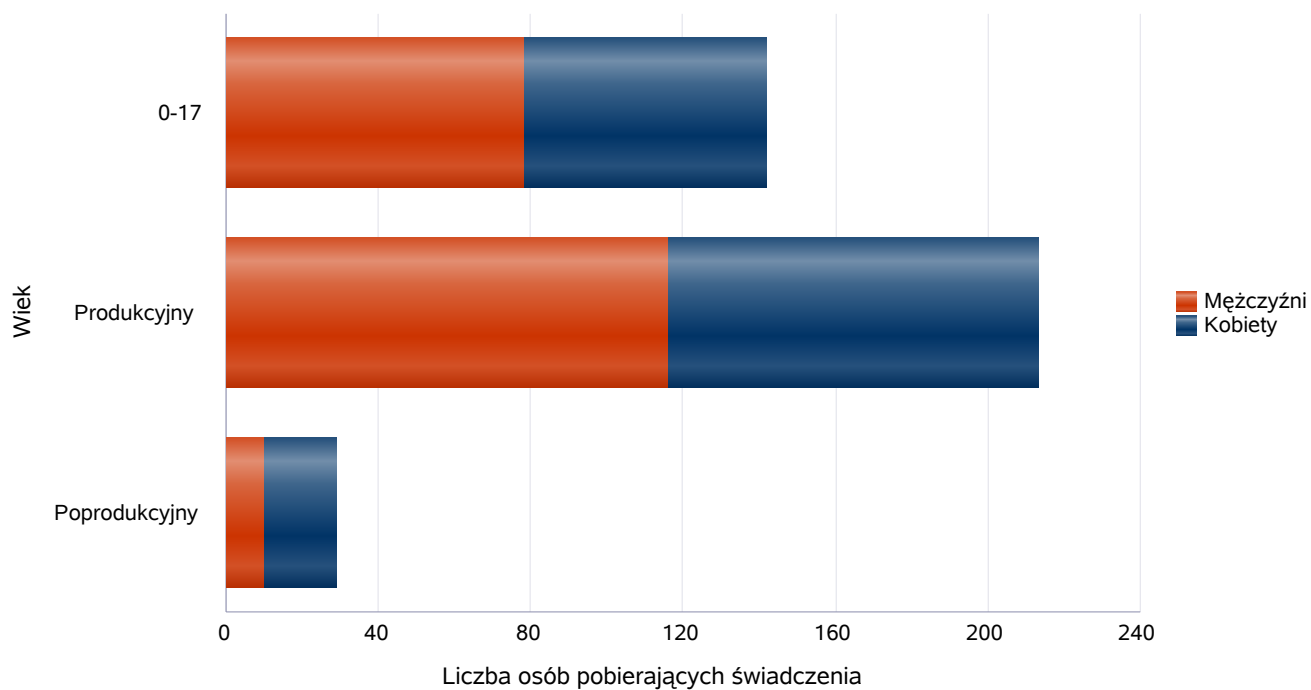
	Liczba świadczeniobiorców						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina	511	459	421	337	276	253	231
Powiat (średnia)	305	276	263	242	215	203	188
Województwo (średnia)	393	358	326	286	247	230	224

Liczba świadczeniobiorców

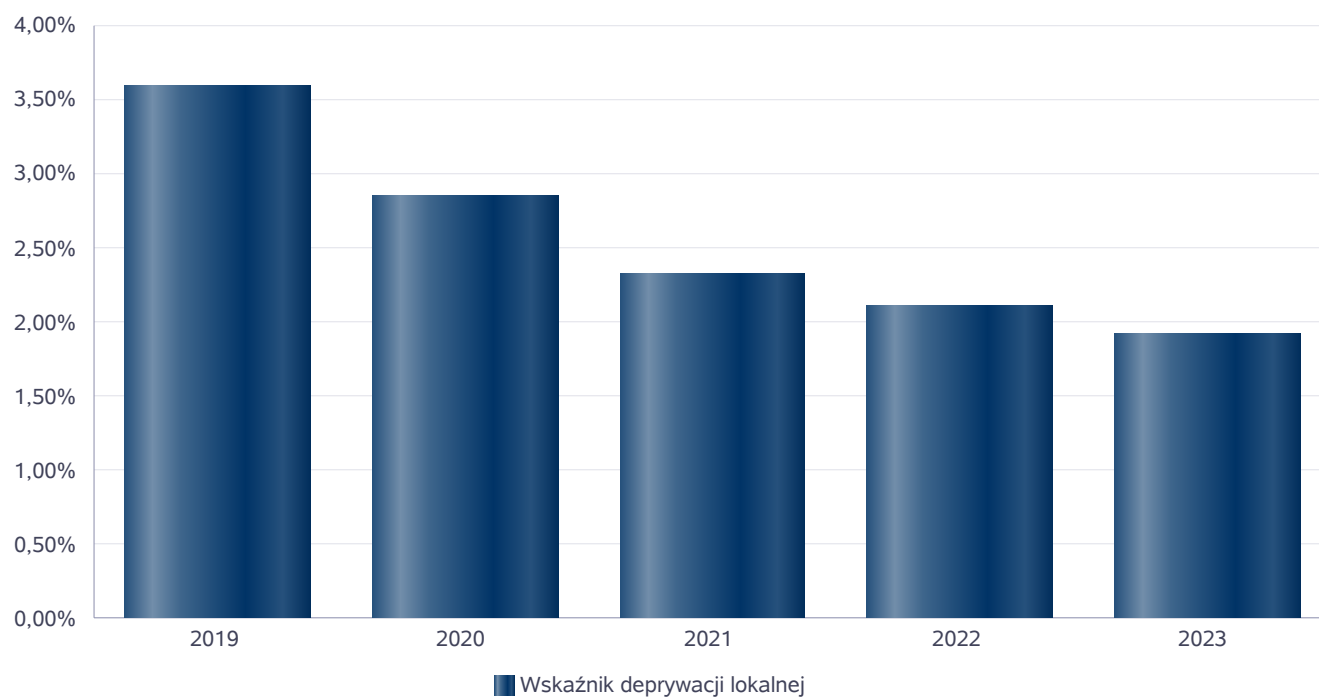
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	142	64	78
Produkcyjny	213	97	116
Poprodukcyjny	29	19	10

Wskaźnik deprywacji lokalnej

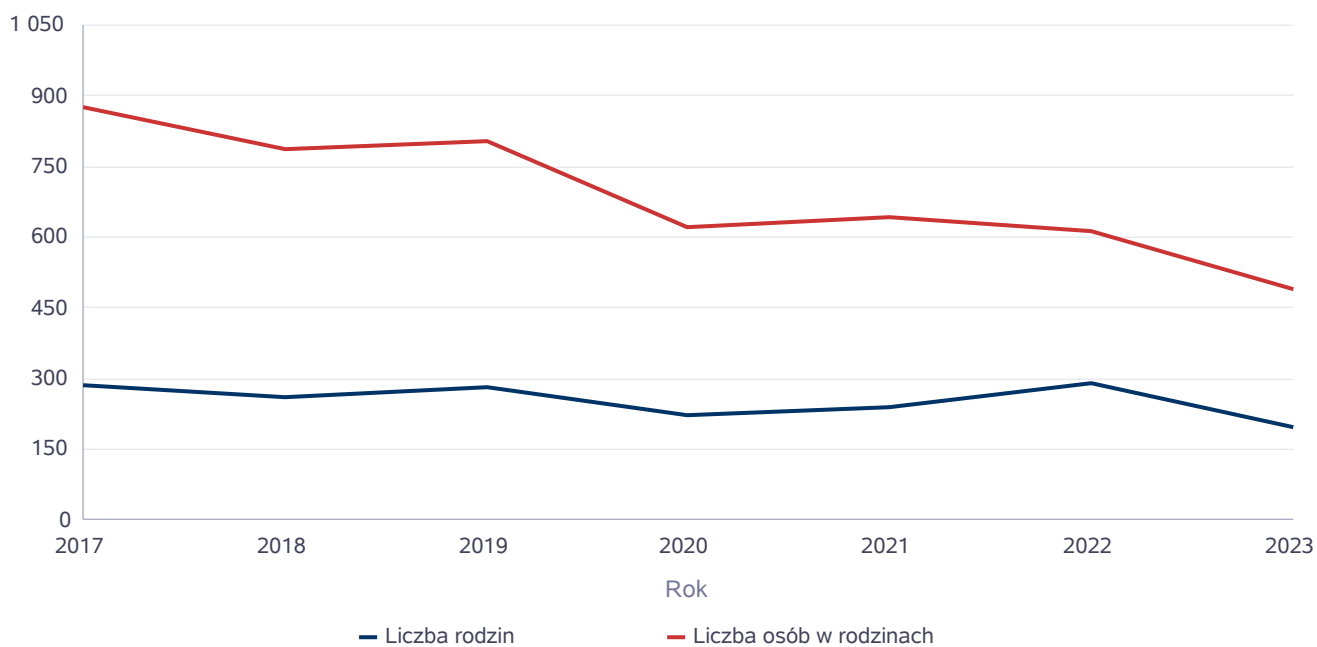
Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2019	3,59%
2020	2,85%
2021	2,32%
2022	2,10%
2023	1,91%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	284	874
2018	261	787
2019	280	802
2020	222	621
2021	237	641
2022	289	613
2023	198	489

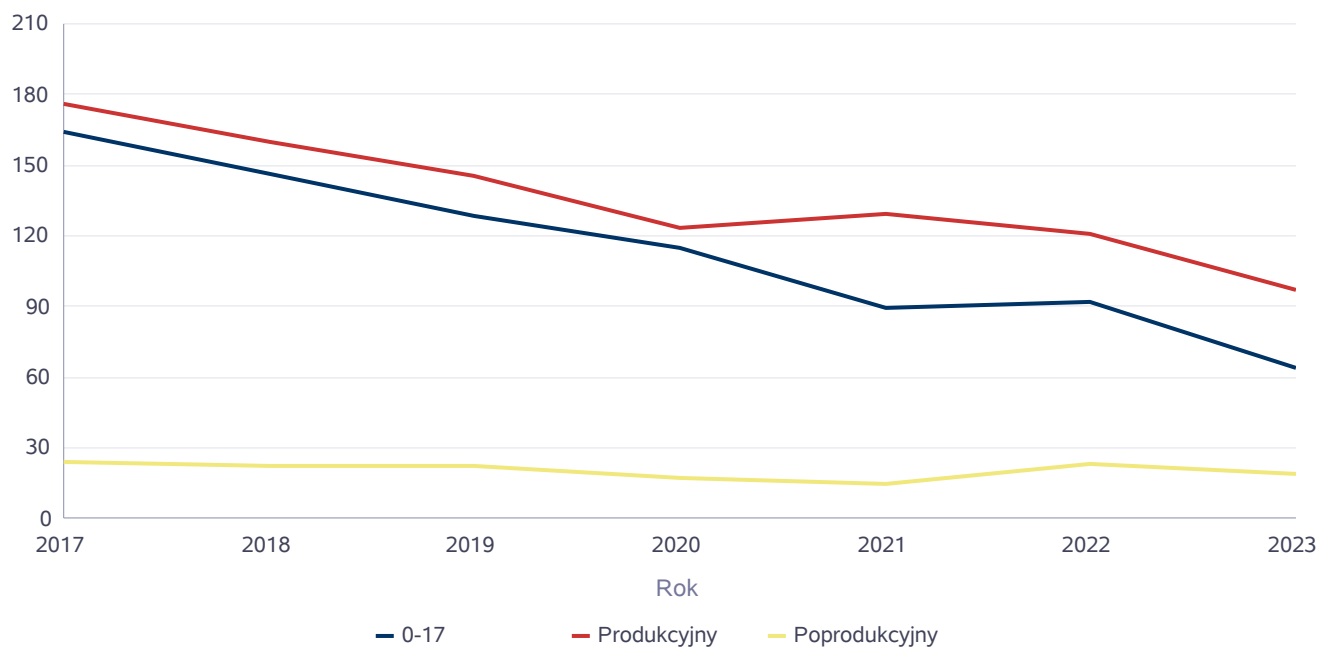
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

		Liczba kobiet korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lubartów (wiejska)	0-17	164	146	128	115	89	92	64
	Produkcyjny	176	160	145	123	129	121	97
	Poprodukcyjny	24	22	22	17	15	23	19
Powiat (średnia)	0-17	89	81	74	65	54	60	52
	Produkcyjny	82	74	70	68	60	61	50
	Poprodukcyjny	24	24	24	20	19	19	17
Województwo (średnia)	0-17	88	80	70	59	47	50	48
	Produkcyjny	107	95	86	80	70	64	60
	Poprodukcyjny	38	40	40	35	33	30	30

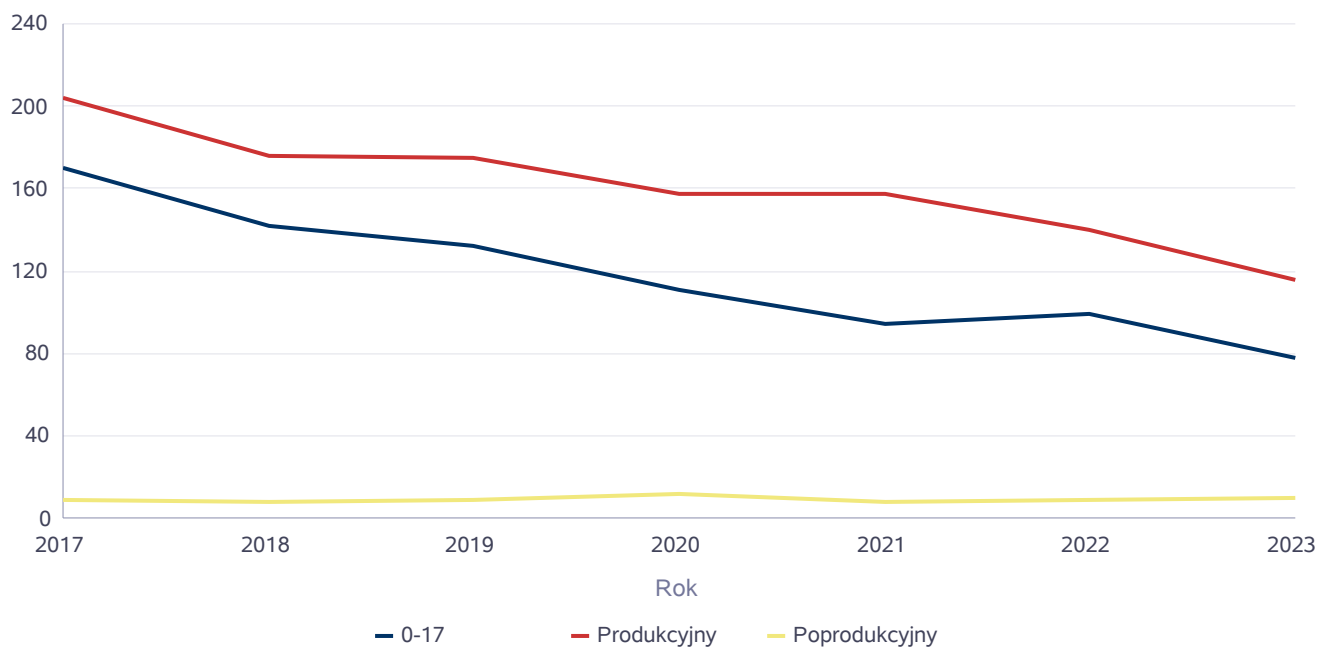
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

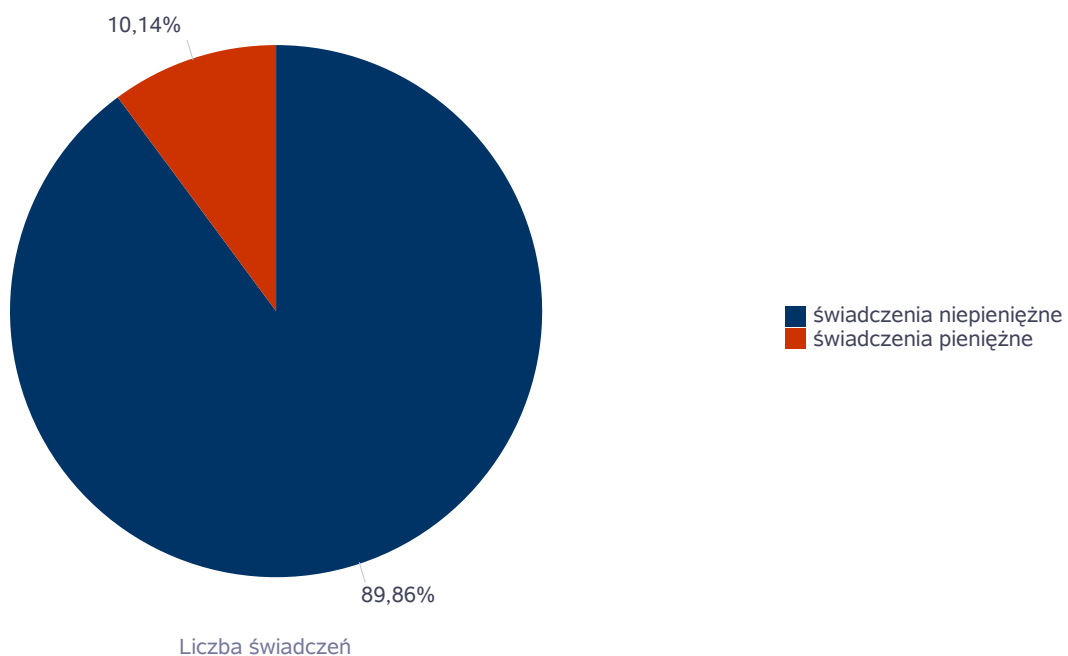
Poziom	Wiek	Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lubartów (wiejska)	0-17	170	142	132	111	94	99	78
	Produkcyjny	204	176	175	157	157	140	116
	Poprodukcyjny	9	8	9	12	8	9	10
Powiat (średnia)	0-17	94	85	80	71	60	66	61
	Produkcyjny	91	86	83	84	78	69	66
	Poprodukcyjny	9	9	11	11	11	10	10
Województwo (średnia)	0-17	94	84	75	62	50	53	51
	Produkcyjny	124	112	104	101	94	83	80
	Poprodukcyjny	14	15	15	15	15	14	14

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

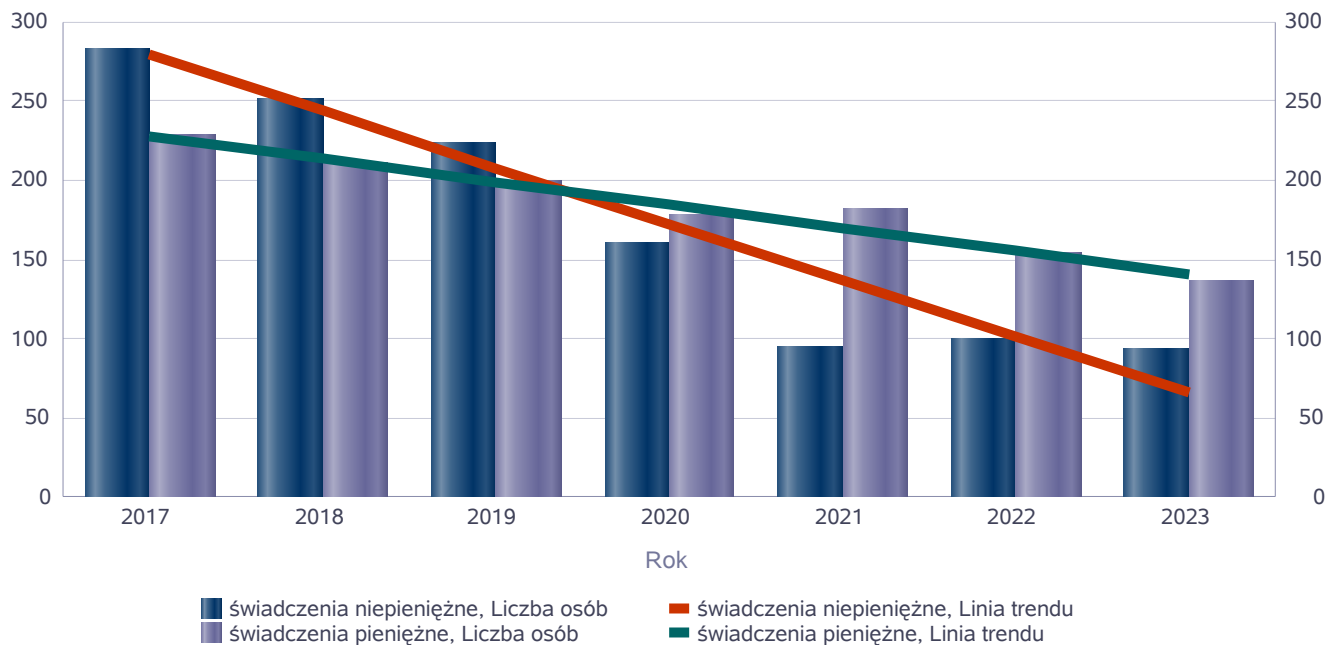
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	13 669
świadczenia pieniężne	1 543

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	283	251	223	161	95	100	94
świadczenia pieniężne	229	211	200	178	182	154	137

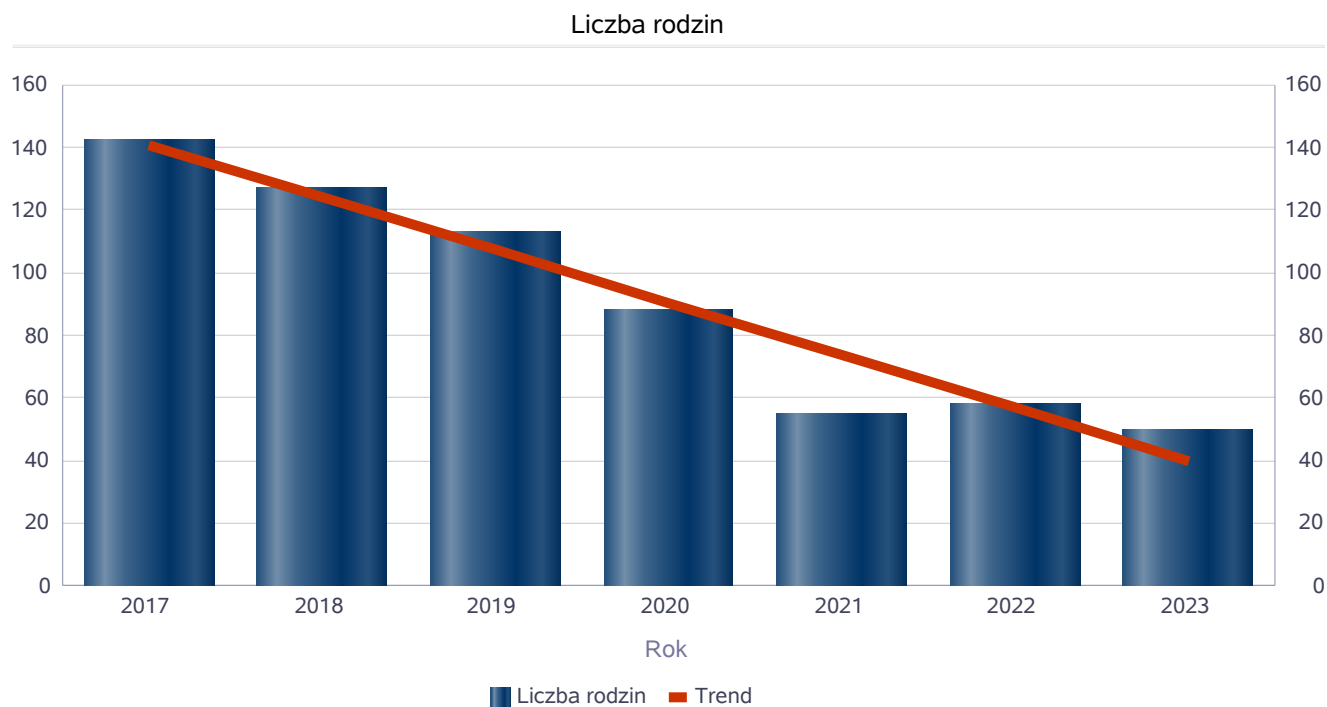
Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

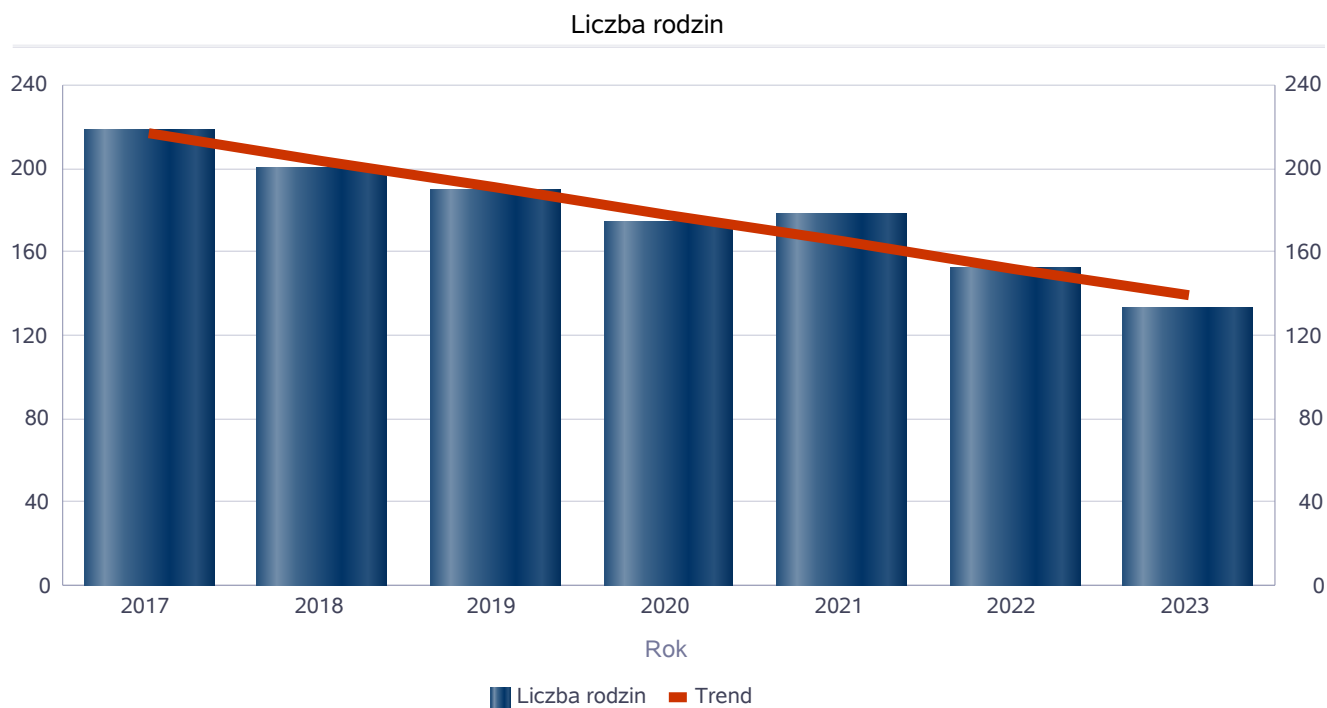
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	142	127	113	88	55	58	50
świadczenia pieniężne	218	200	190	174	178	152	133

świadczenia niepieniężne

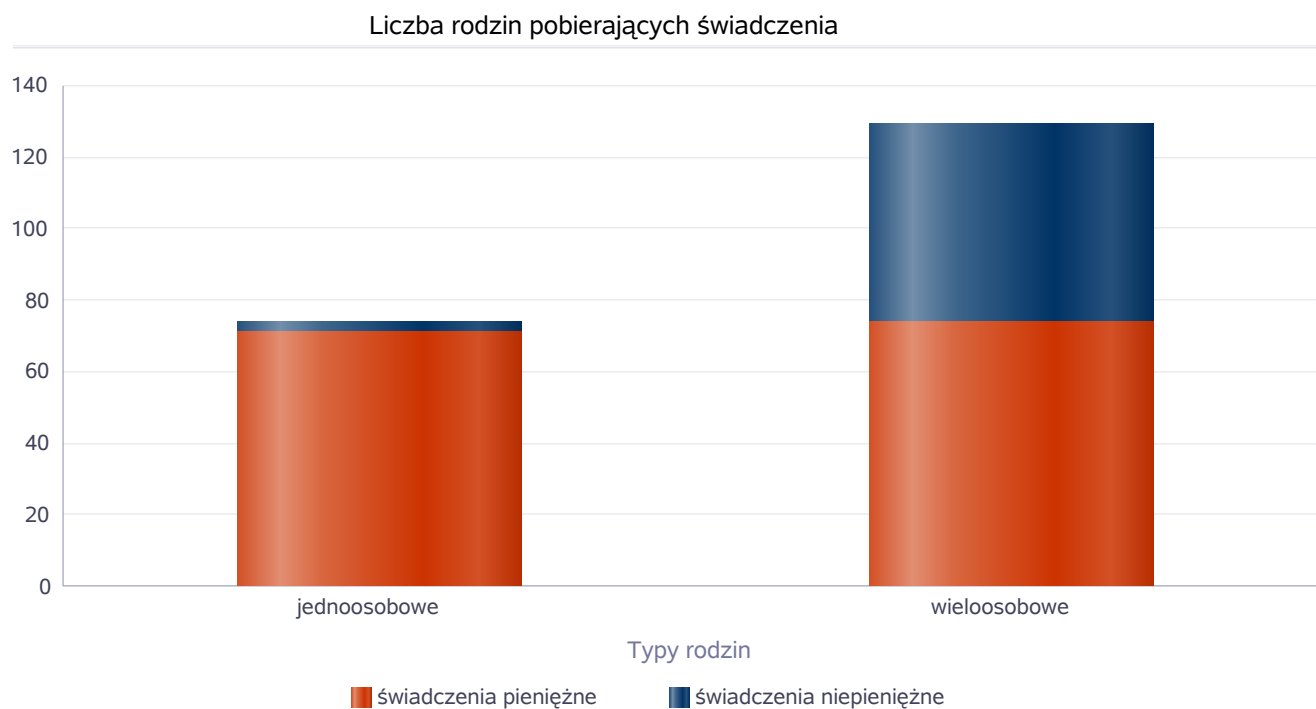

świadczenia pieniężne

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

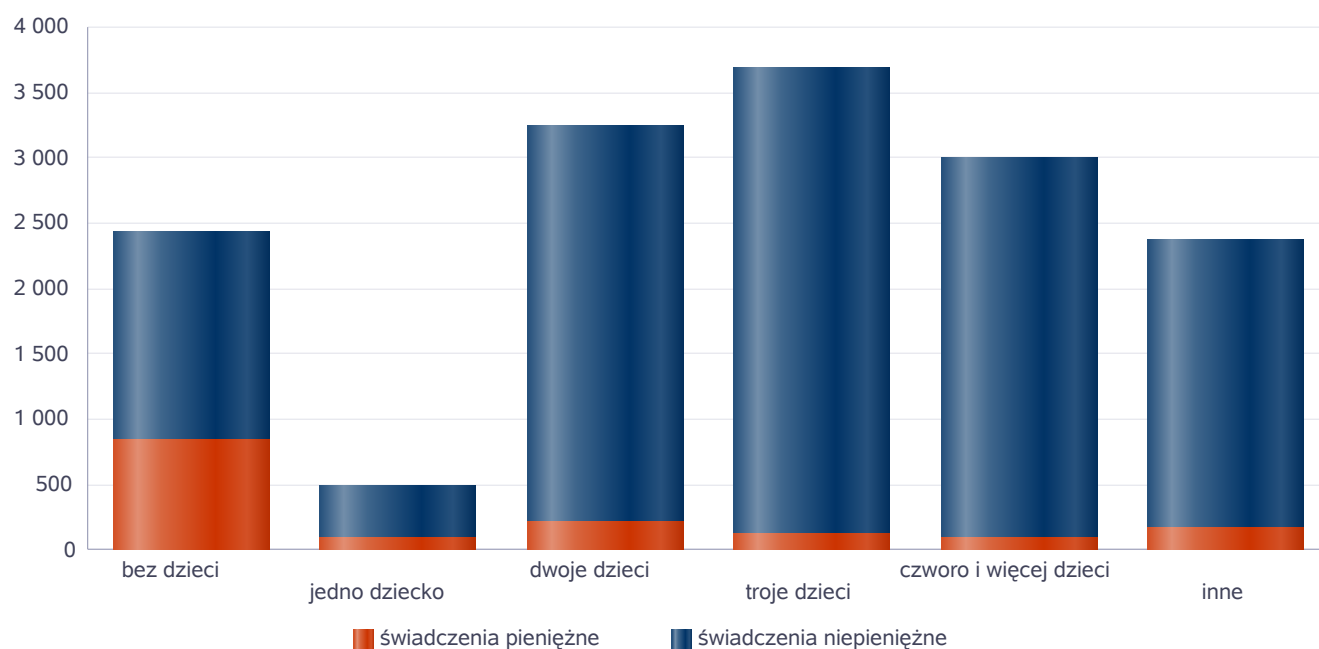
Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	74	71	3
wielooosobowe	80	74	55

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	2429	838	1591
jedno dziecko	490	101	389
dwoje dzieci	3240	209	3031
troje dzieci	3676	122	3554
czworo i więcej dzieci	3002	95	2907
inne	2375	178	2197

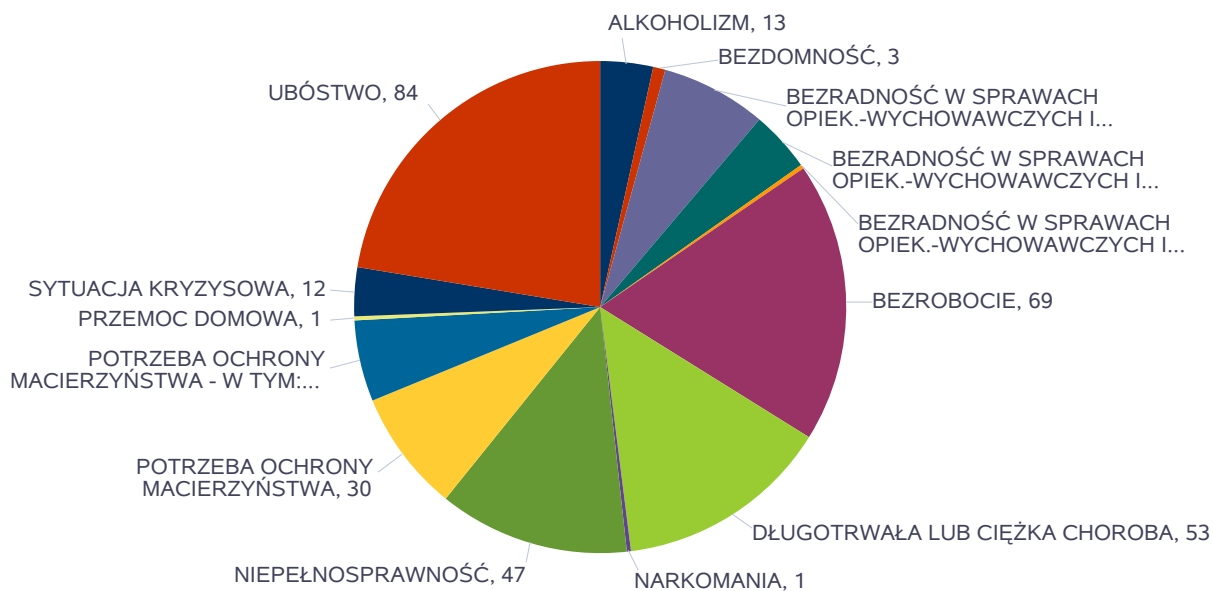
Liczba świadczeń

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielania pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	84
BEZROBOCIE	69
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	53
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	47
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	30
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	26
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	20
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	15
ALKOHOLIZM	13
SYTUACJA KRYZYSOWA	12
BEZDOMNOŚĆ	3
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	1
NARKOMANIA	1
PRZEMOC DOMOWA	1

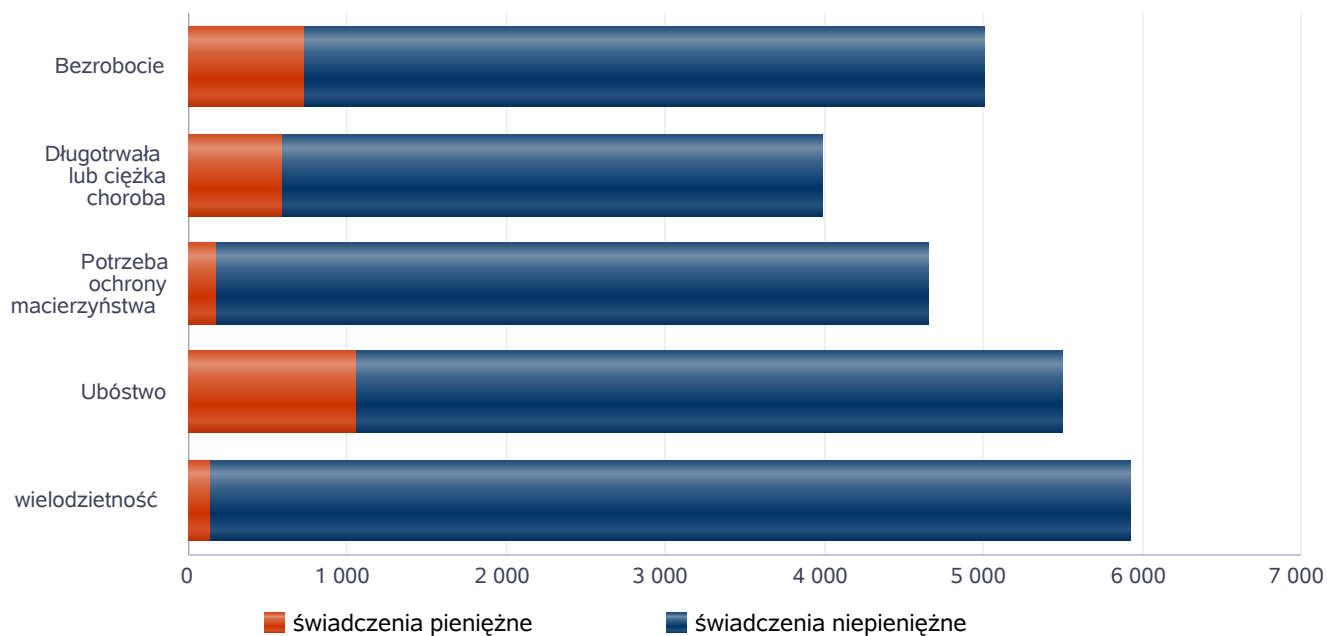
Powody udzielania pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
wielodzietność	5 933	5 789	144
Ubóstwo	5 506	4 454	1 052
Bezrobocie	5 016	4 292	724
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4 658	4 476	182
Długotrwała lub ciężka choroba	3 991	3 394	597

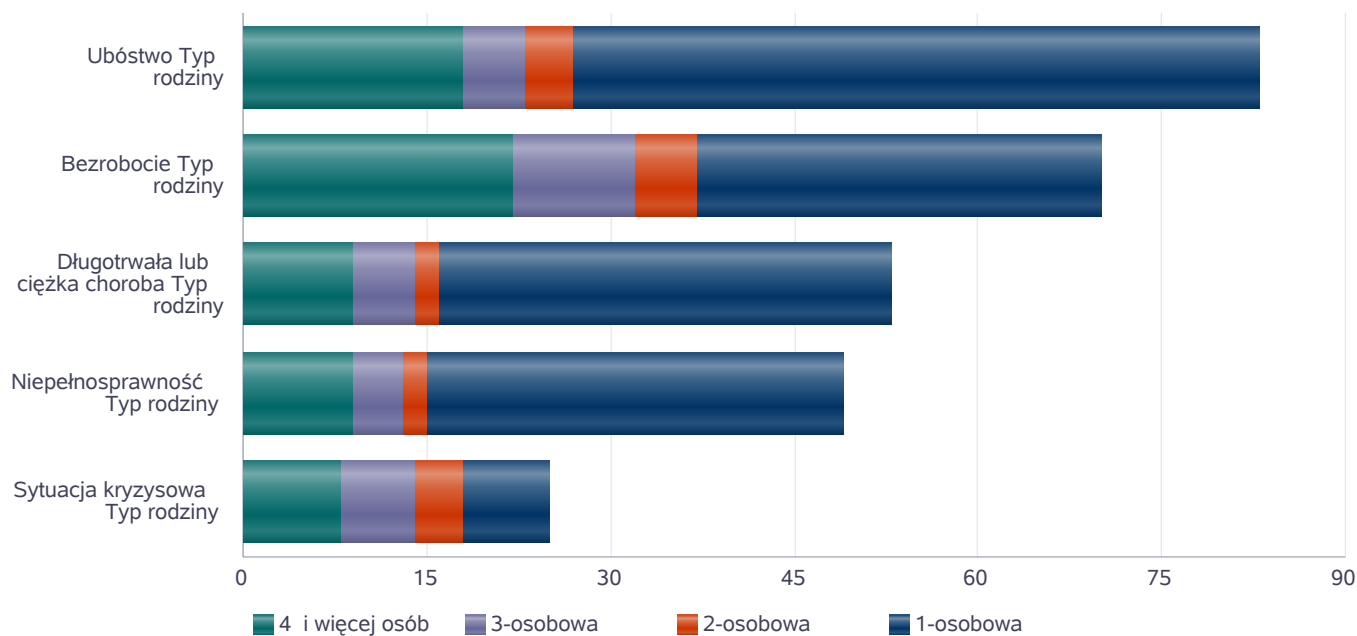
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	83	56	4	5	18
Bezrobocie	70	33	5	10	22
Długotrwała lub ciężka choroba	53	37	2	5	9
Niepełnosprawność	49	34	2	4	9
Sytuacja kryzysowa	25	7	4	6	8

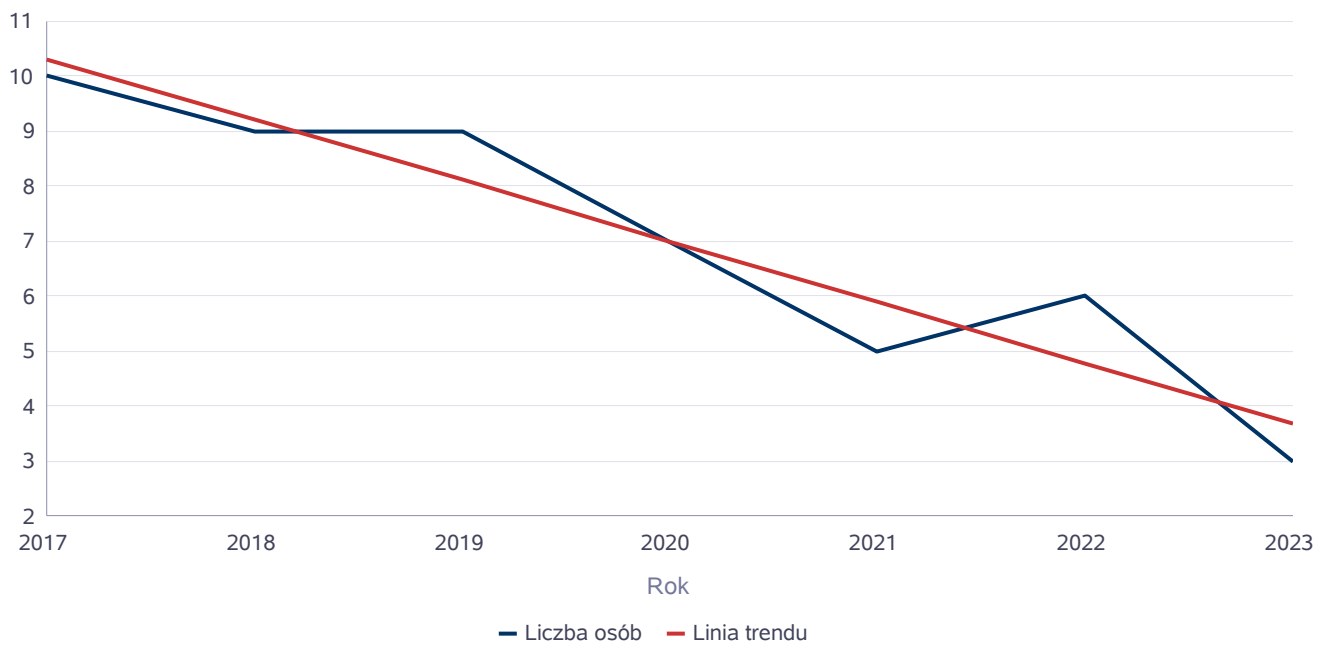
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	10
2018	9
2019	9
2020	7
2021	5
2022	6
2023	3

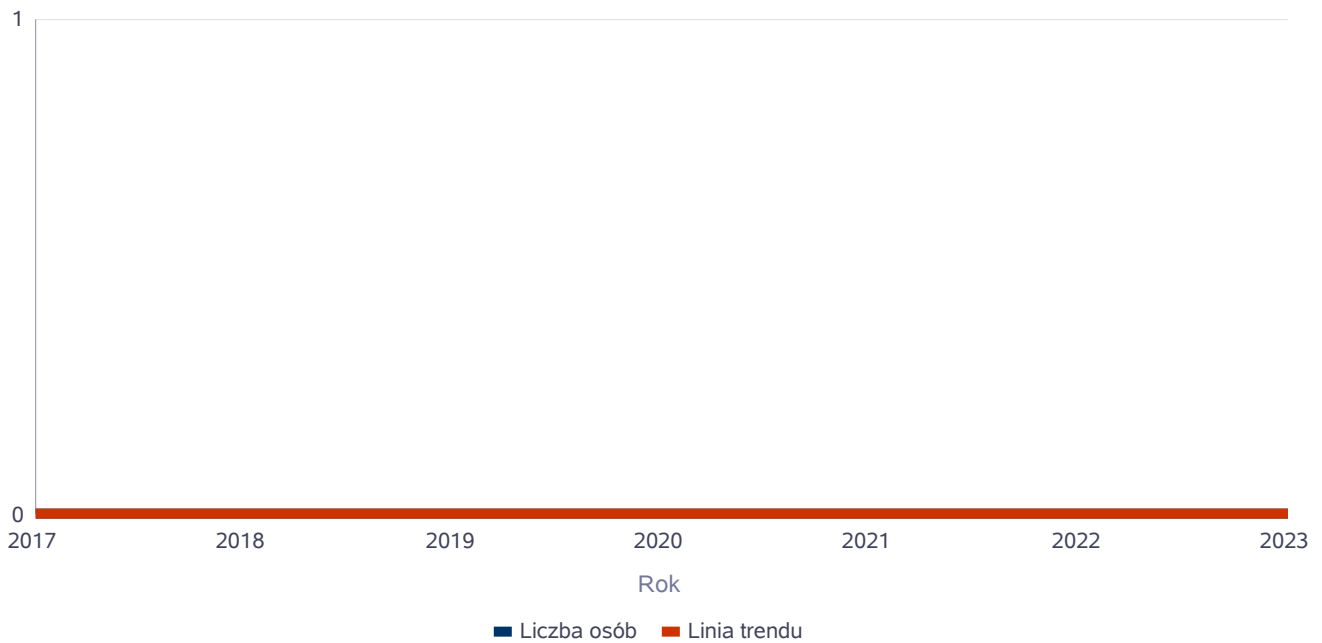
Liczba osób

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

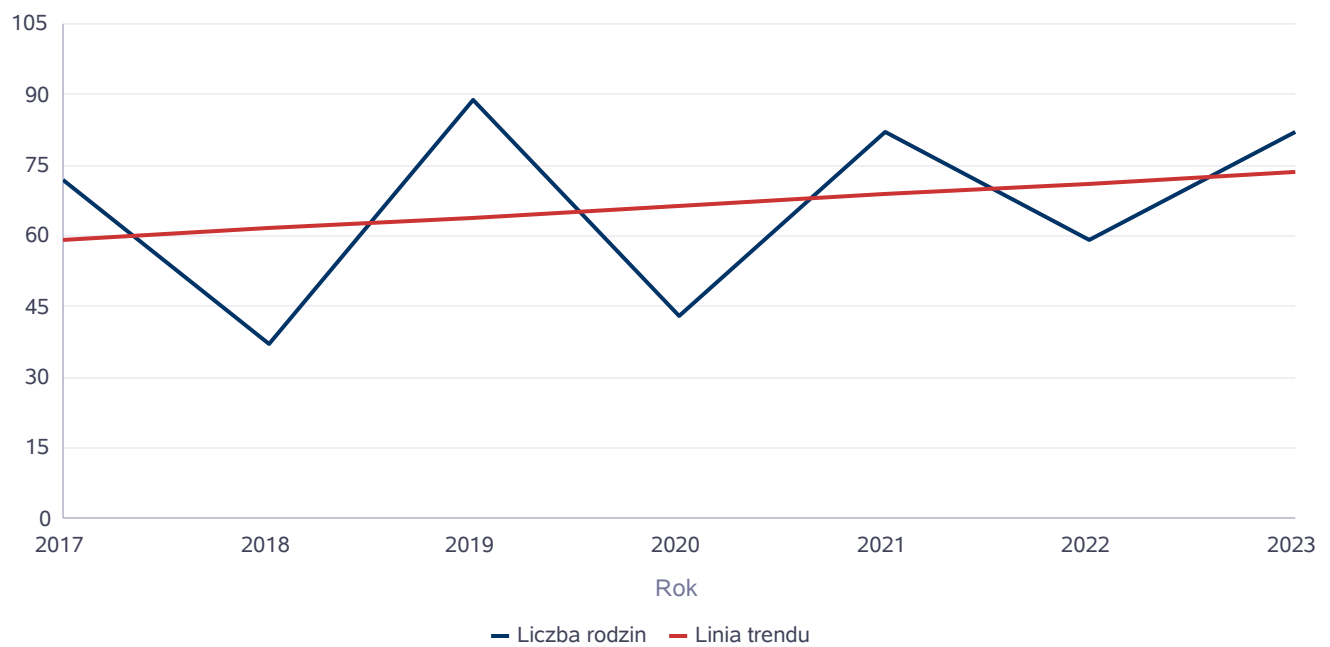
Rok	Liczba osób
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poradnictwo specjalistyczne	72	37	89	43	82	59	82

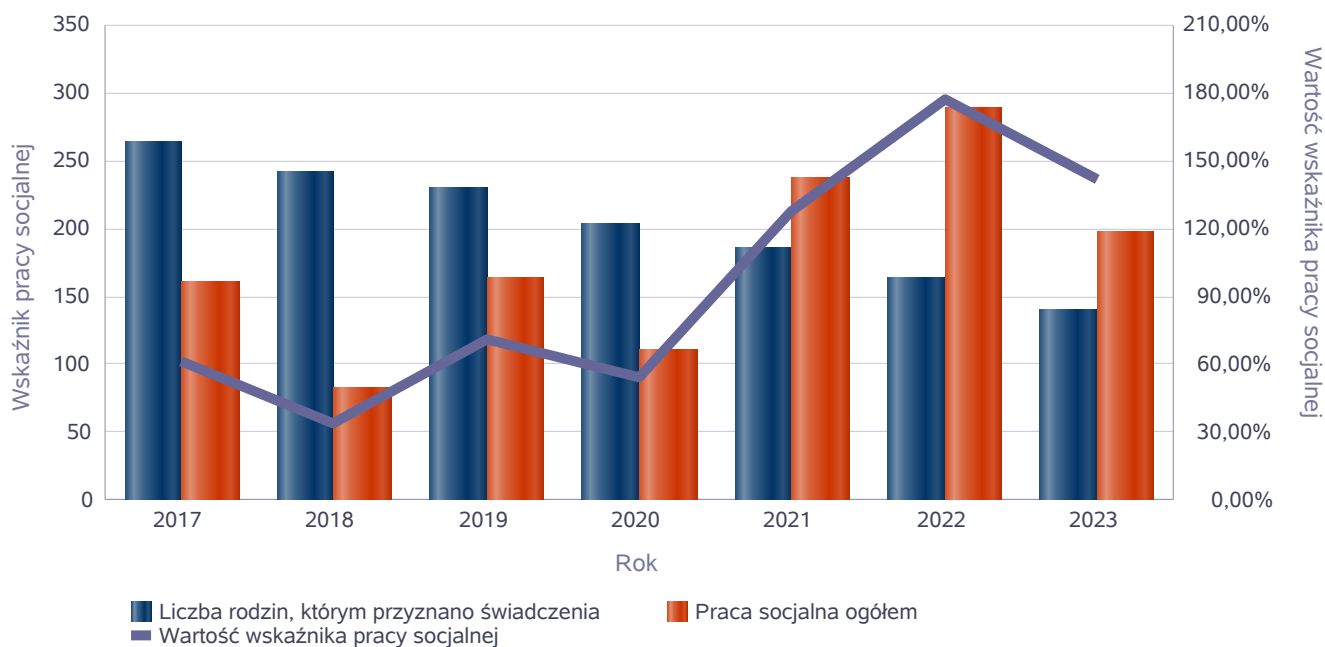
Liczba rodzin

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik pracy socjalnej	61,22%	34,02%	70,87%	54,41%	127,42%	177,30%	141,43%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	263	241	230	204	186	163	140
Praca socjalna ogółem	161	82	163	111	237	289	198

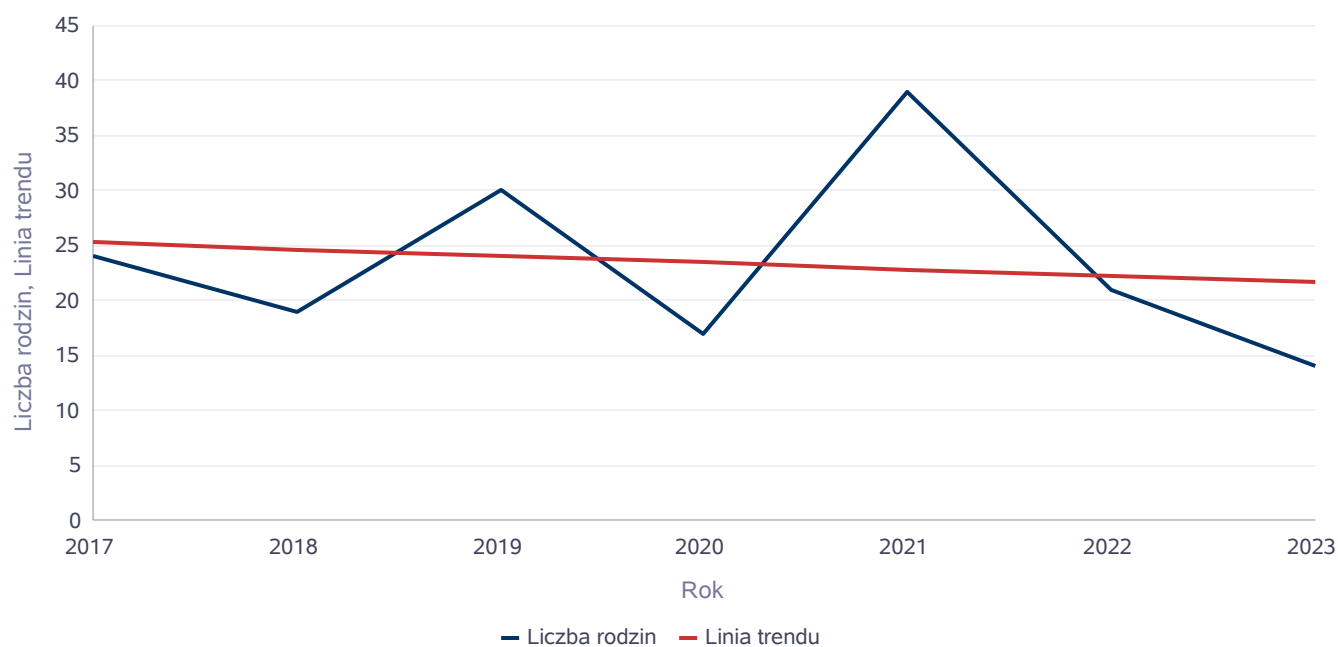
Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

	Liczba rodzin						
Udzielone świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Interwencja kryzysowa	24	19	30	17	39	21	14

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

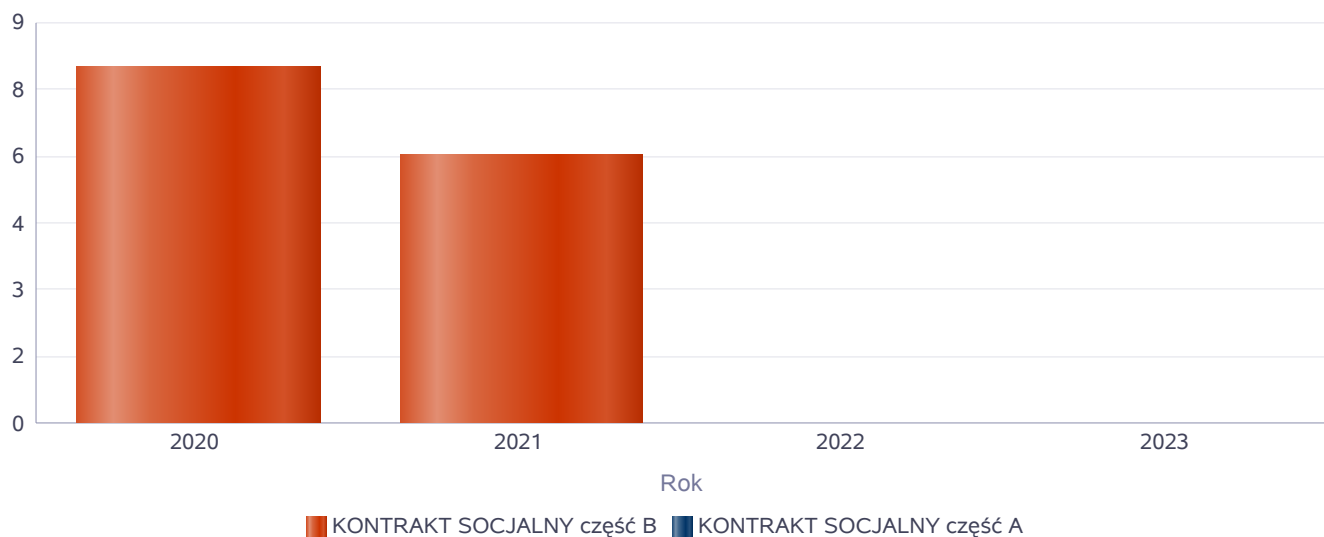

Kontrakt socjalny

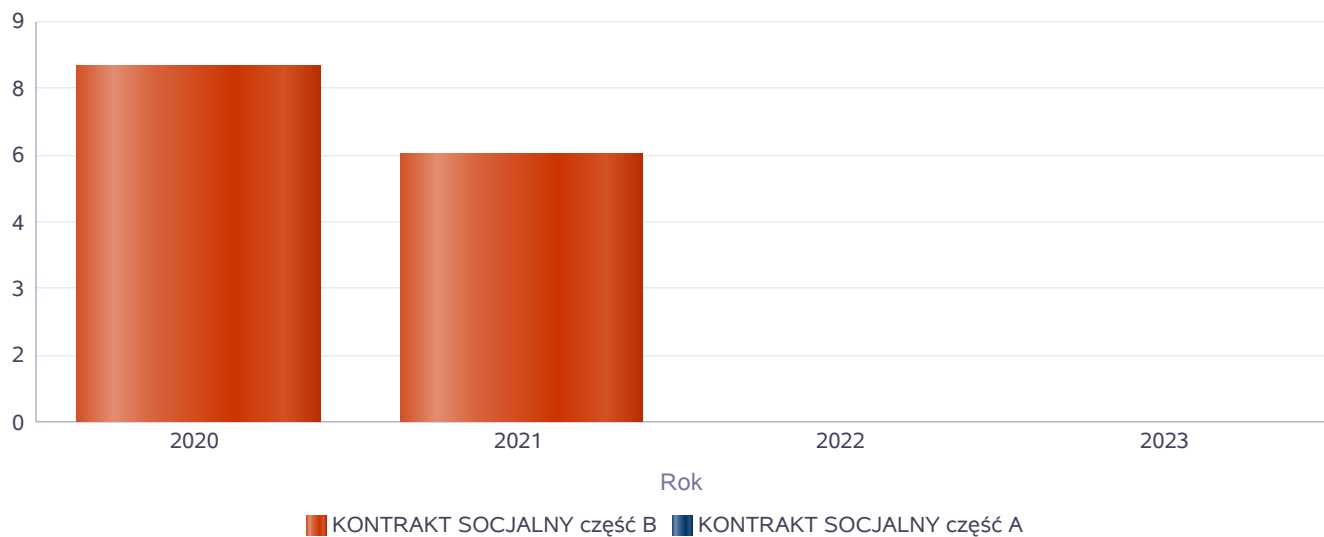
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	8	8
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	6	6
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Liczba kontraktów/projektów

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów społecznych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

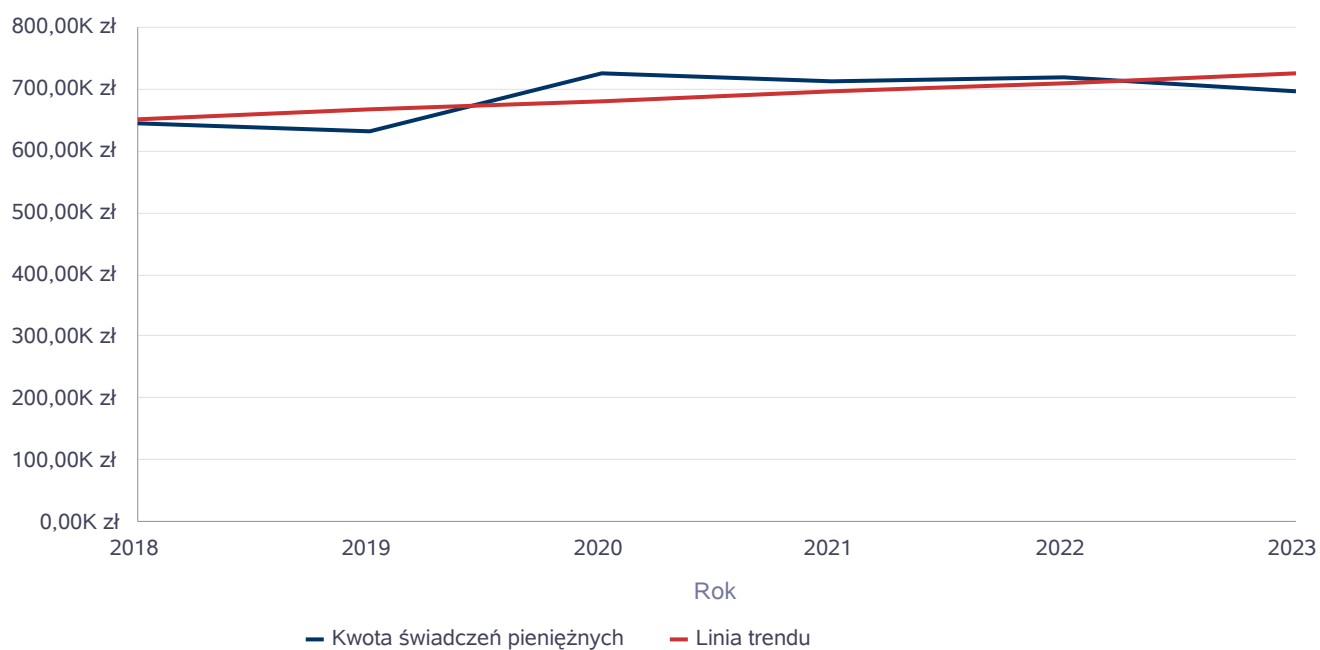
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	4	4	4	1	0	0	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	250	200	200	150	0	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	644 470,78 zł
2019	632 197,72 zł
2020	725 013,25 zł
2021	713 908,98 zł
2022	718 107,97 zł
2023	697 387,25 zł

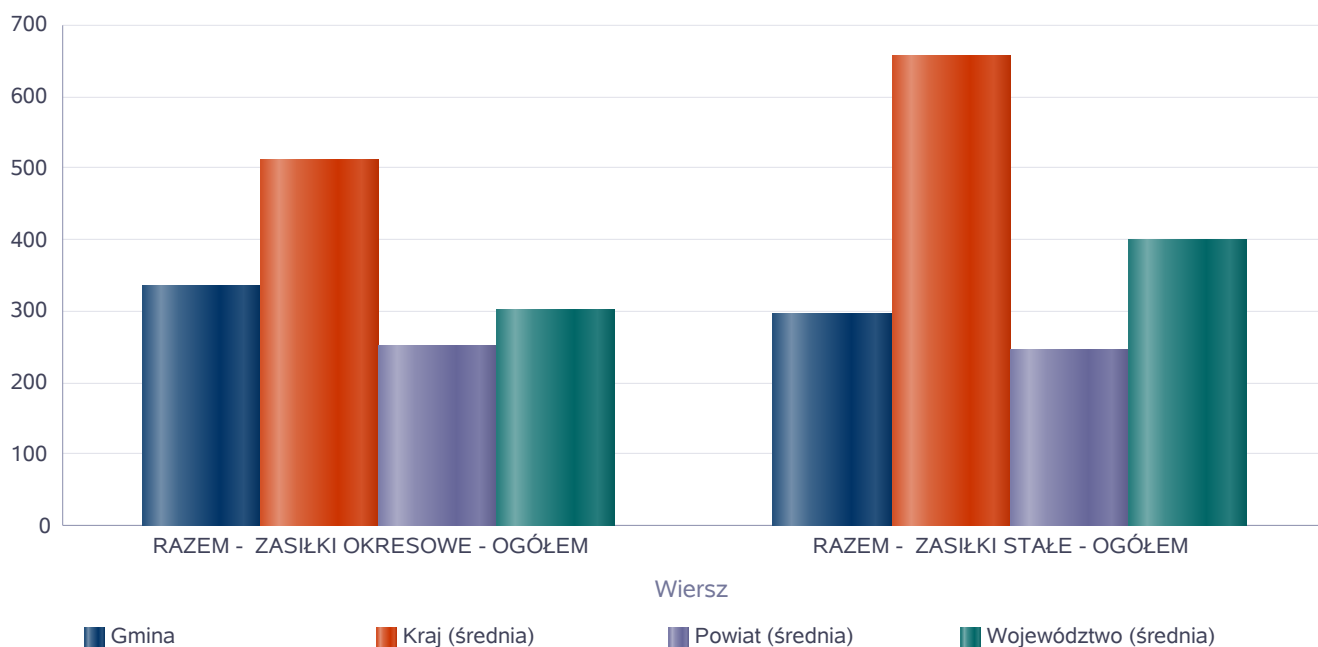
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	336
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	296
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	252
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	247
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	301
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	400
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	510
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	655

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	379	289	289
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	253	231	231
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	166	150	150
Wiek 0-17	4	137	91	91
Wiek produkcyjny *	5	172	116	116
Wiek poprodukcyjny **	6	29	24	24
Liczba rodzin	7	163	140	140
Liczba osób w rodzinach	8	416	355	355
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	202	115	115
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	86	78	78
Wiek 0-17	11	68	41	41
Wiek 18-59	12	110	61	61
Wiek 60 lat i więcej	13	24	13	13
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	319	279	279
Liczba rodzin	15	305	188	188
Liczba osób w rodzinach	16	663	438	438
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	0	0	3
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	0	0	3

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

Zadania pomocy społecznej określa ustawa o pomocy społecznej w art. 15, który mówi iż „Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb”.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą, które nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub osób prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych. Ustawa o pomocy społecznej dzieli zadania w zakresie pomocy społecznej na zadania własne gminy, oraz zadania zlecone przez administrację rządową.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym zaliczono m.in. opracowanie i realizację strategii rozwiązywania problemów społecznych, która powinna uwzględniać tworzenie programów w obszarze pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zapobiegania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ważnym elementem tej strategii jest tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną oraz praca socjalna. Realizatorem zadań w Gminie Lubartów jest Ośrodek Pomocy Społecznej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę na zasadach określonych w porozumieniach należy m.in. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych, przyznawanie, wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewniania posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach tych zadań, na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa udziela wsparcia finansowego i niefinansowego osobom z zalegalizowanym statusem pobytowym na ogólnych zasadach, nakłada również na OPS obowiązek wypłaty w ramach dotacji celowej z budżetu państwa specjalnego jednorazowego świadczenia dla uchodźcy w wysokości 300 złotych na pokrycie jego bieżących kosztów utrzymania.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE WYPŁACANE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W LUBARTOWIE W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM:

1. **Zasiłek stały** - przyznawany obligatorycznie osobie pełnoletniej, jeżeli spełnia kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej i jest całkowicie niezdolna do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. W roku oceny świadczeniobiorcy tych zasiłków to osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe. Liczba osób pobierających świadczenie (29) i koszt wypłacanych świadczeń (189.941 zł.) utrzymuje się na wyrównanym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Prognozy na 2024 rok nie zakładają istotnej zmiany w stosunku do liczby osób, natomiast wskazują na znaczny wzrost wydatków spowodowany zmianą przepisów prawa powodujących podniesienie maksymalnej kwoty zasiłku stałego z 719 złotych do 1.000 złotych miesięcznie i najmniejszej, która wzrosła z 30 do 100 złotych miesięcznie.
2. **Zasiłek okresowy** - może on być przyznany w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, jak również możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Na liczbę osób uprawnionych i wysokość świadczenia w danym roku w znacznym stopniu mają wpływ aktualnie obowiązujące wysokości kryteriów dochodowych, oraz sytuacja materialna rodzin. W roku 2023 najwięcej zasiłków zostało przyznanych z powodu bezrobocia (47 rodzin), a najmniej z tytułu długotrwałej choroby (5 osób). Zobrazowane w tabelach dane dotyczące zasiłku okresowego wskazują, że na przestrzeni ostatnich kilku lat liczba korzystających z tej formy pomocy zasadniczo się nie zmienia. Łącznie w roku oceny zasiłek wypłacono 57 rodzinom, zrealizowano 336 świadczeń na kwotę 164.592 zł. Średnia wysokość świadczenia wynosiła ok. 490 zł.
3. **Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy** - łączna wysokość wypłaconych zasiłków celowych w roku oceny wynosiła 301 472 zł. i jest większa w stosunku do roku 2022r. o 20.532 złotych tj. 7.31%. Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, m.in. na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zasiłek przyznawany jest osobie lub rodzinie, której dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. W szczególności uzasadnionych przypadkach, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi. W roku oceny zasiłki celowe, w tym specjalne zasiłki celowe otrzymało 122 osoby. Analizując cele, na jakie są przyznawane należy stwierdzić, że w ostatnich latach najwięcej zasiłków przyznano na opłaty mieszkaniowe, cele zdrowotne, odzież, obuwie, żywność. W latach kolejnych, biorąc pod uwagę wysokie koszty utrzymania oceniamy, że wzrost zainteresowania uzyskaniem tego rodzaju wsparcia utrzyma się na stałym poziomie.
4. Przewidziana poniżej tabela w ramach zasiłku celowego wyodrębnia **zasiłek celowy z Programu „Posiłek w szkole i w domu”**. Jest on przyznawany na zakup posiłku lub żywności m.in. dla dzieci i młodzieży, które nie mają możliwości korzystania z obiadów w szkole, bądź z różnych przyczyn nie mogą korzystać ze zbiorowego żywienia. Prawo do niego mają również inne osoby, w tym starsze, niepełnosprawne i długotrwale chore, których dochód jest niższy niż 200 % kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. W 2023 r. z zasiłku celowego na zakup żywności skorzystało 118 osób na kwotę 233.820 zł. Odnotowano wzrost wydatków w stosunku do roku 2022r. o 4,16%. Pomimo podniesienia od stycznia 2023r. kryterium dochodowego ze 150 – 200% nadal wiele osób nie spełnia warunków do korzystania z tej formy wsparcia.

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM REALIZOWANE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ UDZIELANEJ PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ:

1. praca socjalna,
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne, pomoc rzeczowa,
3. sprawienie pogrzebu,
4. poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa,
5. schronienie,
6. posiłek,
7. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
8. kierowanie do domu pomocy społecznej.

1. Praca socjalna - jest prowadzona bez względu na posiadany dochód w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin, może być również prowadzona ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb społeczności. Praca socjalna realizowana w ramach działalności GOPS dotyczy w szczególności współdziałania z różnymi instytucjami na rzecz rozwiązywania problemów klientów Ośrodka, podejmowania działań w celu poprawy ich funkcjonowania w rodzinie i otoczeniu, zmierza do ustania przemocy w rodzinie, zniwelowania problemów wychowawczych, podjęcia lub kontynuacji leczenia psychiatrycznego, odwykowego, terapii indywidualnej, itp.

Do częstych przykładów pracy socjalnej należą działania w zakresie: zabezpieczenia opieki, pomocy w uzyskaniu sprzętu ortopedycznego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, renty, zatrudnienia, ulg, dofinansowań, świadczeń, załatwiania spraw urzędowych. Praca socjalna łączy się z poradnictwem i może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

Ogółem w 2023 roku pracą socjalną objęto 231osób ze 198 rodzin, ze wsparcia w ramach poradnictwa specjalistycznego (socjalnego, prawnego, psychologicznego) skorzystało 82 rodziny.

Poradnictwo specjalistyczne jest uzupełniane o pracę prawników, psychologów, pedagogów w instytucjach działających w obszarze pomocy społecznej na terenie miasta i gminy Lubartów. Najczęściej dotyczy wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych skoncentrowanych wokół przemocy domowej, problemów alkoholowych, sytuacji kryzysowych i wychowawczych.

Z danych uzyskanych z Punktu Konsultacyjnego wynika, że w 2023 r. udzielono 246 porad, wsparciem objęto 51 osób.

2. Zapewnienie posiłku - koszty realizacji zadania na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023 były współfinansowane z budżetu państwa i środków własnych gminy. Przyjęte przez Radę Gminy Lubartów uchwały Nr XLIV/302/23 i Nr XLIV/301 Rady Gminy Lubartów z dnia 27 stycznia 2023 roku dopuściły możliwość udzielenia pomocy w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku, jeżeli dochód na osobę nie przekracza kwoty 200% kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej 1.552 złotych, a w przypadku rodzin kwoty 1.200 zł na osobę.

Zmiany w zakresie zwiększenia kryterium dochodowego nie wpłynęły na zapewnienie szerszego dostępu i wsparcia większej grupy osób wymagających pomocy w formie posiłku, czy świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, w roku oceny posiłki otrzymało jedynie 91 dzieci, z 47 rodzin, zrealizowano 11.155 świadczeń na kwotę – 50.157 zł. Średni koszt jednego posiłku wyniósł – 4.50 zł. – wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o 0,97 złotych.

W 2023r. beneficjentami posiłków było również 11 dzieci uchodźców z Ukrainy, zrealizowano 979 świadczeń na kwotę 4.348 złotych, w przypadku 4 dzieci przyznano zasiłek celowy w formie niefinansowej na wyżywienie w przedszkolu. Powyższe świadczenia zrealizowano z Funduszu Pomocy w oparciu o art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r.

o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024r. poz. 167) oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 i art. 48b ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zmianami).

3. Usługi opiekuńcze są przyznawane osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi świadczone w miejscu zamieszkania, obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze, to usługi dostosowane do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osobę ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Szczególnym rodzajem usług specjalistycznych są usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi i są one zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji publicznej.

Nową formą usług opiekuńczych organizowanych przez gminę obowiązujących od 01 listopada 2023 r. są usługi sąsiedzkie, czyli świadczenia o charakterze opiekuńczym świadczone w miejscu zamieszkania przez osoby blisko mieszkające. Są one skierowane do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych powodów wymagają wsparcia innych osób. Zgodnie z przepisami, gmina w drodze uchwały decyduje o poszerzeniu katalogu osób, które będą mogły otrzymać usługi sąsiedzkie o osoby, których rodzina, nie może zaoferować takiego wsparcia.

4. Kierowanie do domów pomocy społecznej osób tego wymagających i ponoszenie odpłatności za pobyt należy do zadań własnych gminy, natomiast do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Postępowanie o umieszczenie w domu pomocy społecznej może odbywać na wniosek osoby zainteresowanej lub na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego w trybie przymusowym (bez zgody osoby umieszczanej), w oparciu o przepisy zawarte w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 ze zmianami). Warunkiem skierowania do domu pomocy społecznej jest ustalenie, czy osoba ubiegająca się o umieszczenie w DPS z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy przesłanki skierowania do domu pomocy społecznej spełniają jednocześnie osoby pozostające w związku małżeńskim lub rodzic z pełnoletnim dzieckiem, osoby te można skierować do jednego domu pomocy społecznej pomimo zakwalifikowania każdej z tych osób do różnych typów domów pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny, a obowiązek opłaty za pobyt ciąży na mieszkańcu domu, małżonku, zstępnych i wstępnych mieszkańca, gminie kierującej do domu pomocy społecznej, która wnoszą opłatę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania, a opłatą wnoszoną przez mieszkańca i jego rodzinę. Opłatę mogą również wnosić osoby całkowicie obce względem osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej, które wyrażą wolę jej ponoszenia. W praktyce największe obciążenia finansowe związane z pobytem osób w domach pomocy społecznej ciąży na gminie, co sprawia, że w tym obszarze są generowane najwyższe wydatki. W roku oceny w różnych typach domów pomocy społecznej przebywało 12 mieszkańców gminy, z których tylko w dwóch przypadkach koszty w pełni ponosił mieszkaniowiec i jego rodzina. Odpłatność poniesioną przez Gminę dotyczyła najczęściej pobytu w DPS osób samotnych i w 2023 r. wyniosła 426.833 zł; odpłatność rodziny to – 102.917 zł.

Nowym zadaniem dla gmin obowiązującym od 01 listopada 2023 roku są **usługi wsparcia krótkoterminowego**, które są skierowane do osób wymagających pomocy w formie pobytu całonocowego lub w formie dziennej ze względu na czasowe ograniczenie możliwości zapewnienia im przez opiekunów właściwego wsparcia w miejscu zamieszkania. Usługi realizowane w formie pobytu całonocowego mogą być przyznane na czas określony nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym, z możliwością przedłużenia pobytu w szczególnie uzasadnionych przypadkach o nie więcej niż kolejne 30 dni w roku kalendarzowym. Usługi w formie dziennej mogą być przyznane w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie i nie większym niż 12 godzin dziennie, nie większym niż 30 dni w roku kalendarzowym, z możliwością przedłużenia wsparcia przypadkach o maksymalnie kolejne 30 dni w roku kalendarzowym.

Osoba może korzystać z usług wsparcia krótkoterminowego w danym roku zarówno w formie pobytu całonocowego, jak i w formie dziennej, jednak łącznie dla obu form nie dłużej niż 60 dni w roku kalendarzowym. Usługi wsparcia krótkoterminowego mogą świadczyć domy pomocy społecznej, z wyłączeniem domów dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz domów dla osób uzależnionych od alkoholu.

Koszt wsparcia krótkoterminowego tj. wysokość opłat za godzinę świadczenia usług określa rada gminy lub rada powiatu właściwa dla danego domu w drodze uchwały.

W perspektywie trudno ocenić realne możliwości realizacji zadania ze względu na przewidywane trudności w zakresie dostosowania domów pomocy społecznej do określonych standardów, jak również niskie zainteresowanie z powodu stosunkowo wysokich opłat, jakie mogą być ponoszone zarówno przez osoby zainteresowane, jak i gminy.

5. Wspieranie rodziny - do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należy wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i podejmowanie zespołu planowanych działań we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami, Policją, instytucjami oświatowymi, organizacjami społecznymi mających na celu przywrócenie zdolności rodziny do wypełniania tych funkcji. W ramach zadań Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177):

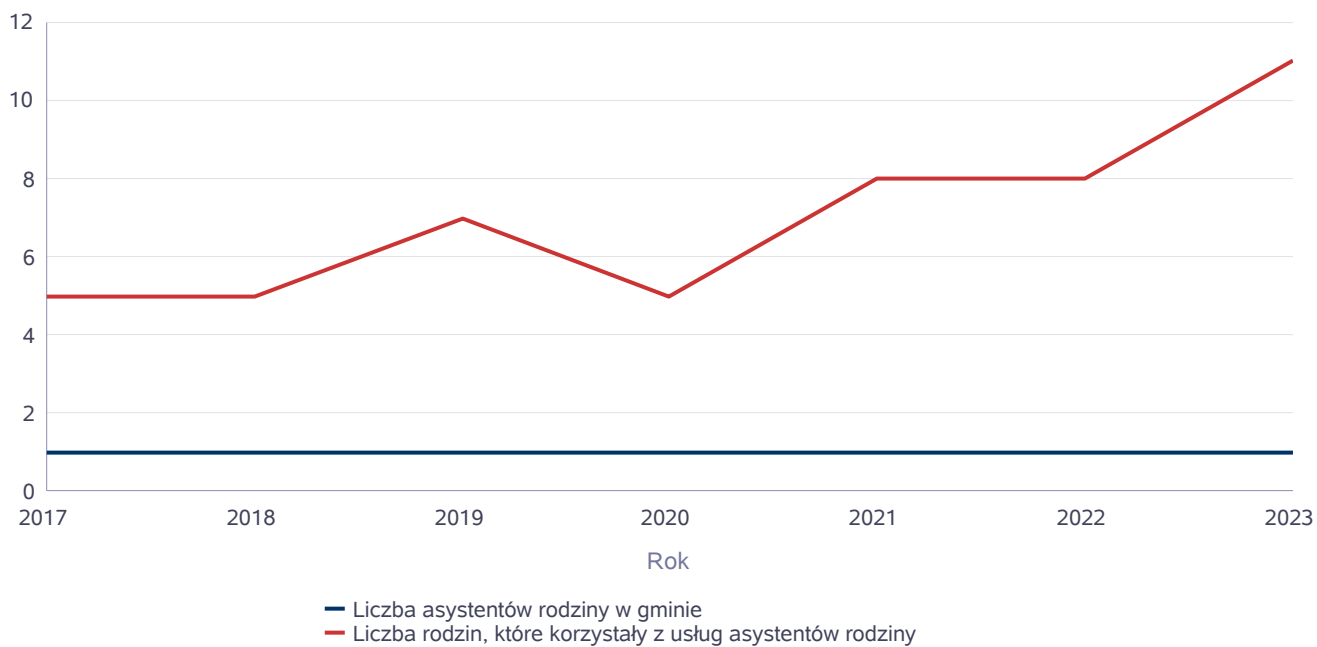
- **zatrudnia i organizuje usługi asystenta rodziny**, które polegają między innymi na opracowaniu wspólnie z osobami zainteresowanymi katalogu możliwych do uzyskania form wsparcia, podejmowania działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach kryzysowych. W 2023 roku zadanie to było współfinansowane w ramach programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Program asystent rodziny na rok 2023” - wsparciem objęto 11 rodzin. Koszt Programu to kwota 38.442 złotych, w tym środki własne gminy – 33.280 złotych.
- **współfinansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej**, które nie mogą pozostać w rodzinie biologicznej. Koszty, które poniosła gmina w 2023r. dotyczyły wydatków na opiekę i wychowanie w wysokości 10%, 30% oraz 50% i stanowiły kwotę 68.486 złotych. W pieczy zastępczej przebywało 10 dzieci, których ostatnim miejscem pobytu była gmina Lubartów, w tym:
 1. 1 dziecko przebywało w pieczy instytucjonalnej (Dom Dziecka w Lublinie),
 2. 8 w rodzinach zastępczych spokrewnionych
 3. 1 w rodzinie zastępczej niezawodowej.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprywacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	1	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	5	5	7	5	8	8	11

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	34	29	33
Kwota świadczeń w złotych	2	209 214	189 941	230 000
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	31	29	33
Kwota świadczeń w złotych	4	200 588	189 941	230 000
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	3	0	0
Kwota świadczeń w złotych	6	8 626	0	0
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	70	57	57
Kwota świadczeń w złotych	8	179 563	164 592	164 592
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	56	47	47
Kwota świadczeń w złotych	10	137 943	133 750	133 750
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	5	6	6
Kwota świadczeń w złotych	12	10 186	15 026	15 026
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	6	2	2
Kwota świadczeń w złotych	14	15 288	5 070	5 070
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	139	122	122
Kwota świadczeń w złotych	20	280 940	301 472	301 472
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	135	118	118
Kwota świadczeń w złotych	22	224 490	233 820	233 820
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	94	91	91
Kwota świadczeń w złotych	26	43 617	50 157	50 157
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży/MRIPS-03, dział 1B, wiersz 25)				
Liczba osób	27	94	91	91
Kwota świadczeń w złotych	28	43 617	50 157	50 157
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	94	91	91
Kwota świadczeń w złotych	30	43 617	50 157	50 157
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	94	91	91
Kwota świadczeń w złotych	32	43 617	50 157	50 157
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	38	3 430	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	8	10	10
Kwota świadczeń w złotych	40	282 205	323 628	550 000
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	8	11	11
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	74 115	68 468	108 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Inne rodzaje pomocy i świadczeń w szczególności obejmują system świadczeń rodzinnych, którego zasadniczym celem jest finansowe wspieranie rodzin z dziećmi w realizacji ich funkcji wychowawczej, opiekuńczej i edukacyjnej, stanowią one ważne zaangażowanie państwa w pomoc rodzinom pozostającym w niedostatku. Świadczenia te przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, których status określony jest w ustawie, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne (z wyjątkami określonymi w zapisach prawa) i spełniają wszystkie ustawowe warunki, od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczeń.

Na mocy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy dostęp do świadczeń rodzinnych, ale też m.in. wychowawczych, rodzinnego kapitału opiekuńczego mają także uchodźcy opuszczający swój kraj po 23 lutego 2022r. w związku konfliktem zbrojnym na tym terytorium. Weryfikacja kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych (z wyjątkiem świadczenia pielęgnacyjnego) podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Ostatnia weryfikacja miała miejsce 1 listopada 2021 r. co oznacza, że kolejna przypadnie w roku 2024.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny,
2. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
3. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
4. zasiłek dla opiekuna jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13.
5. świadczenie rodzicielskie

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego (którego przyznanie uzależnione jest m. in od spełnienia kryterium dochodowego) może ubiegać się o następujące dodatki z tytułu:

1. urodzenia dziecka
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
3. samotnego wychowywania dziecka
4. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej
5. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
6. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
7. rozpoczęcia roku szkolnego

Załączony materiał graficzny pokazuje szczegółowe dane porównawcze do lat poprzednich dotyczące:

średniomiesięcznej liczby rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i kwotę na realizacji w latach 2017-2023, liczby świadczeń i koszt świadczeń opiekuńczych obejmujących świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, liczby rodzin i kwoty wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

Analiza danych wskazuje na:

1. Wyraźne tendencje malejące w zakresie liczby rodzin uprawnionych do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i kosztu realizacji świadczenia – w stosunku do 2017r. spadek beneficjentów niemal o 61,57%; w stosunku do roku 2022 spadek o 26 rodzin i 130.531,46 złotych,
2. Zmniejszenie liczby osób uprawnionych do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego – na przestrzeni lat ze względu na niespełnianie kryterium dochodowego. W 2023r. z funduszu korzystało 43 osoby na kwotę 232 079 złotych. W odniesieniu do 2019 roku spadek o 17 osób i 98.821 złotych tj. 14,92%,
3. Niską liczbę osób i rodzin uprawnionych do dodatku mieszkaniowego, który przyznawany jest w oparciu o decyzję administracyjną i wypłacany na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy przeznaczoną dla osób spełniających łącznie poniższe trzy warunki: posiadają tytuł prawny do lokalu; zamieszkują lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe; spełniają kryterium dochodowe. W 2023r. do dodatku mieszkaniowego uprawnionych było jedynie 8 osób, koszt realizacji zadania – 19.991,39 zł. Niewielkie zainteresowanie tą formą pomocy wynika z niespełniania powyższych kryteriów,
4. Wygaszenie w 2023r. specjalnego zasiłku opiekuńczego - został on wprowadzony jako alternatywa dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych. Jest on uzależniony od kryterium dochodowego, które wynosi 764 złotych. Wiele osób straciło do niego prawo z powodu przekroczenia tego progu, lub z przyczyn naturalnych związanych ze zgonem osób wymagających stałej opieki.

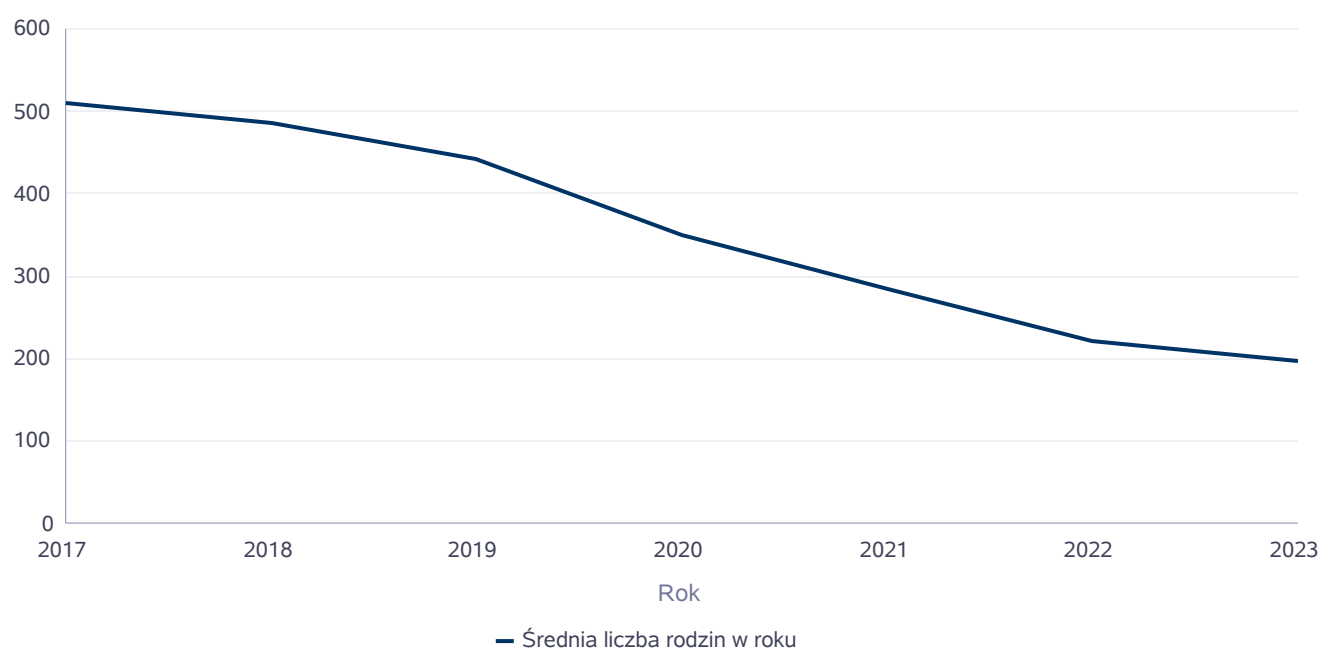
Tendencje rosnące w zakresie nakładów finansowych obejmują w szczególności:

1. **Świadczenia pielęgnacyjne** – tendencja rosnąca jest następstwem corocznego wzrostu wysokości tego świadczenia, które jest powiązane z wysokością płacy minimalnej. W 2023 r. zrealizowano 1070 świadczeń na kwotę 2.586.553 złotych. Wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 1.020.847 złotych tj. 65,20%. Od 2024r. na skutek zmiany przepisów prawa świadczenie pielęgnacyjne będą mogły otrzymać tylko osoby sprawujące opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami do ukończenia przez nie 18 roku życia. Świadczenie pielęgnacyjne w 2024 roku wzrosło o 540 złotych i wynosi 2.988 złotych miesięcznie, dlatego pomimo zmniejszenia liczby uprawnionych nakłady finansowe pozostaną na wysokim poziomie.
2. **Świadczenia opiekuńcze** ogółem (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy) – wzrost poniesionych wydatków w roku oceny w stosunku do 2022r. o 51,02%.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	510	487	442	350	284	222	196

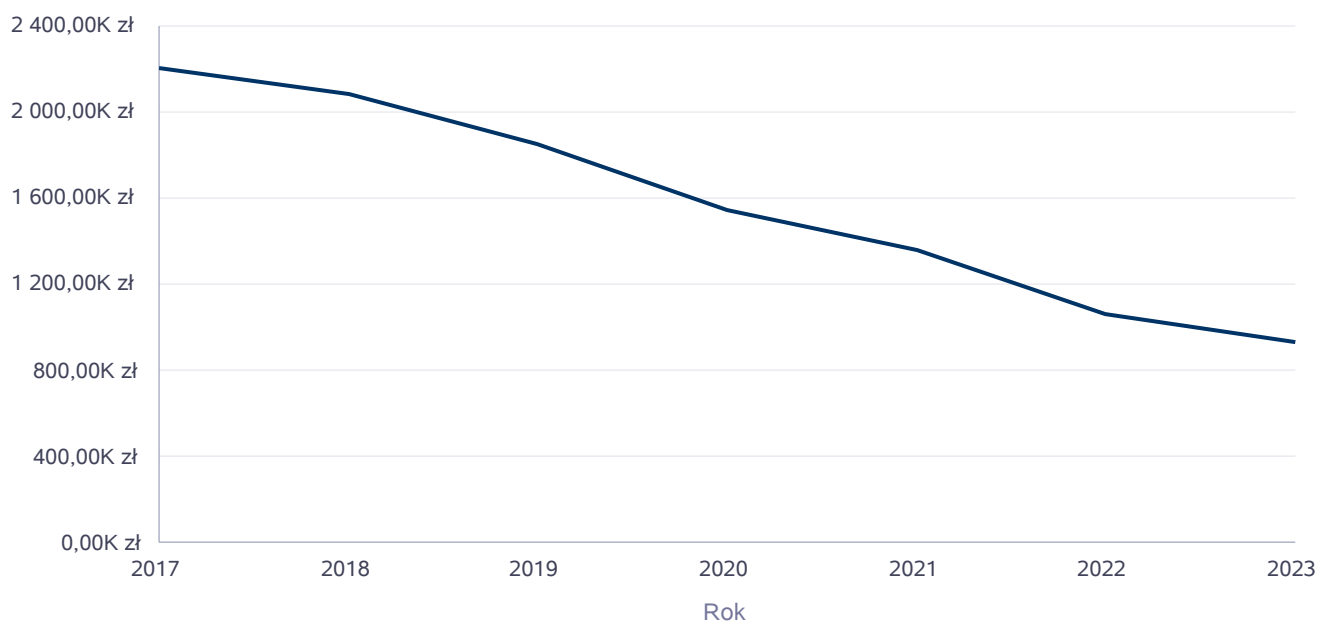
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2017	2 203 471,84 zł
2018	2 080 282,96 zł
2019	1 854 149,12 zł
2020	1 541 141,21 zł
2021	1 355 880,42 zł
2022	1 058 597,16 zł
2023	928 065,70 zł

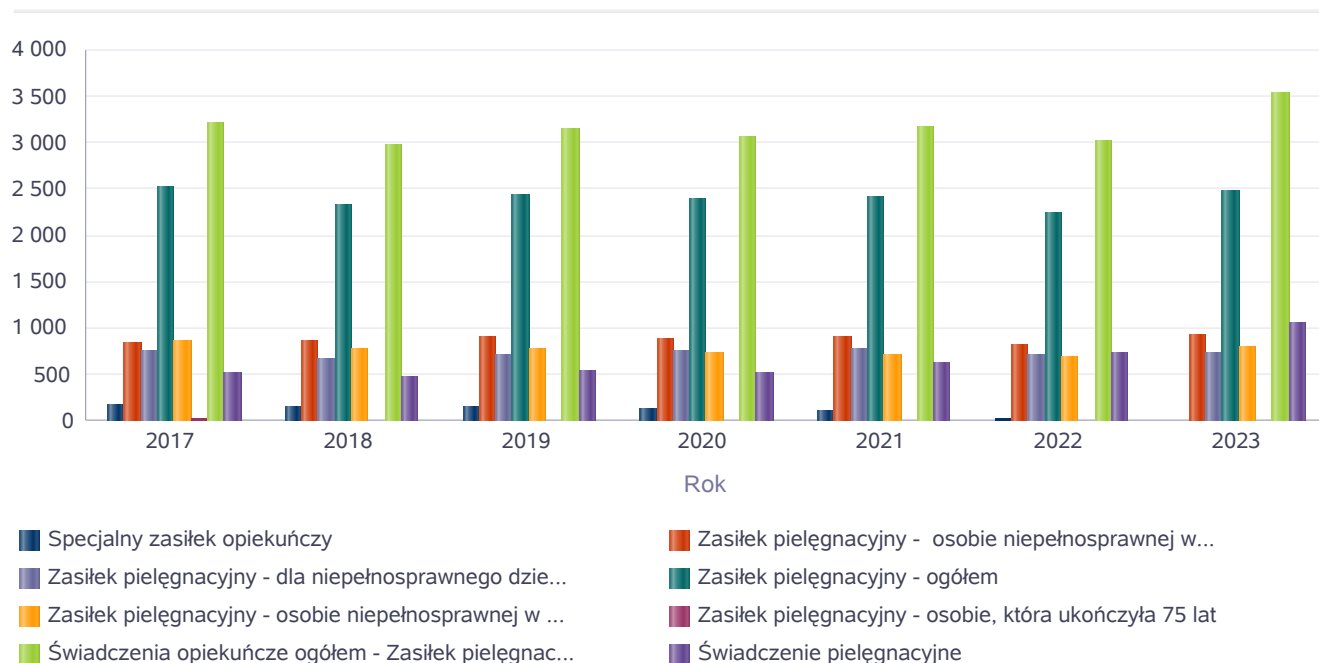
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	180	148	169	147	120	29	0
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	856	868	920	882	916	829	940
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	762	674	723	763	783	716	729
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	2 514	2 341	2 438	2 394	2 410	2 239	2 475
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	860	782	788	742	711	694	802
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	36	17	7	7	0	0	4
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	3 219	2 977	3 143	3 067	3 168	3 013	3 545
Świadczenie pielęgnacyjne	525	488	536	526	638	745	1 070

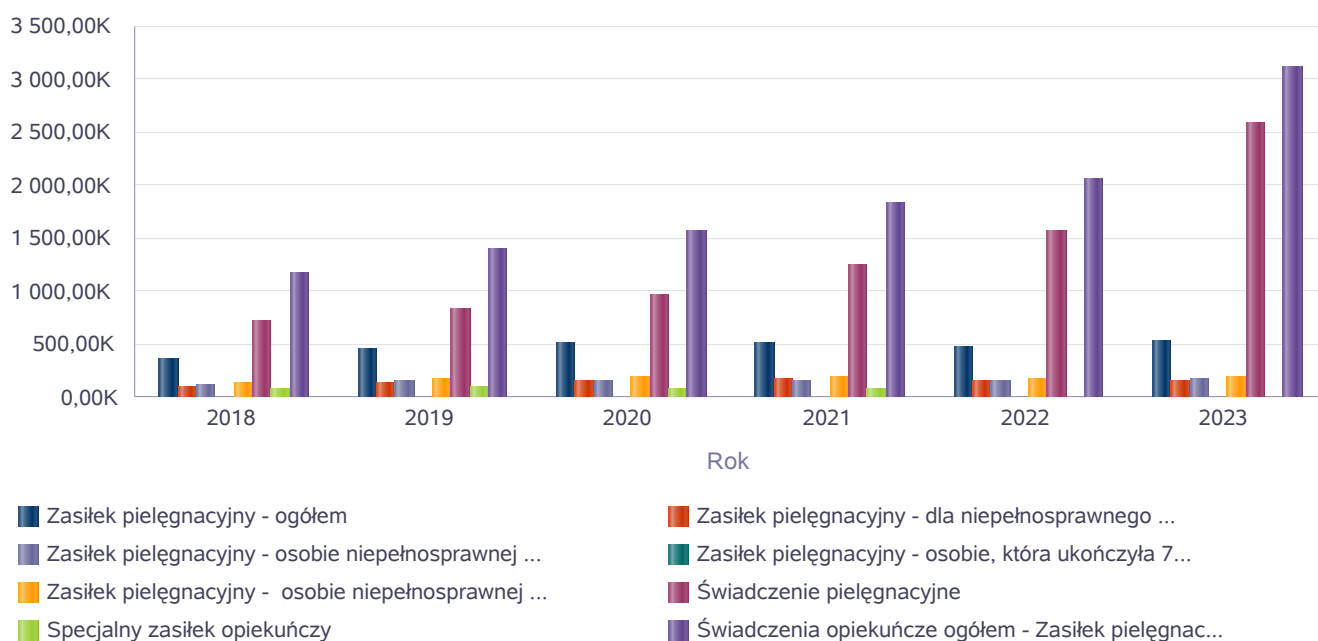
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

	Kwota świadczeń					
Świadczenia opiekuńcze	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	370 144,00	461 524,00	516 721,00	519 797,00	483 265,00	534 204,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	106 610,00	136 603,00	164 686,00	169 003,00	154 541,00	157 347,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	123 636,00	149 313,00	160 153,00	153 462,00	149 793,00	173 104,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	2 664,00	1 354,00	1 511,00	0,00	0,00	863,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	137 234,00	174 254,00	190 371,00	197 332,00	178 931,00	202 890,00
Świadczenie pielęgnacyjne	717 636,00	839 499,00	960 085,00	1 248 088,00	1 565 706,00	2 586 553,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	79 360,00	104 780,00	89 167,00	73 940,00	17 460,00	0,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	1 167 140,00	1 405 803,00	1 565 973,00	1 841 825,00	2 066 431,00	3 120 757,00

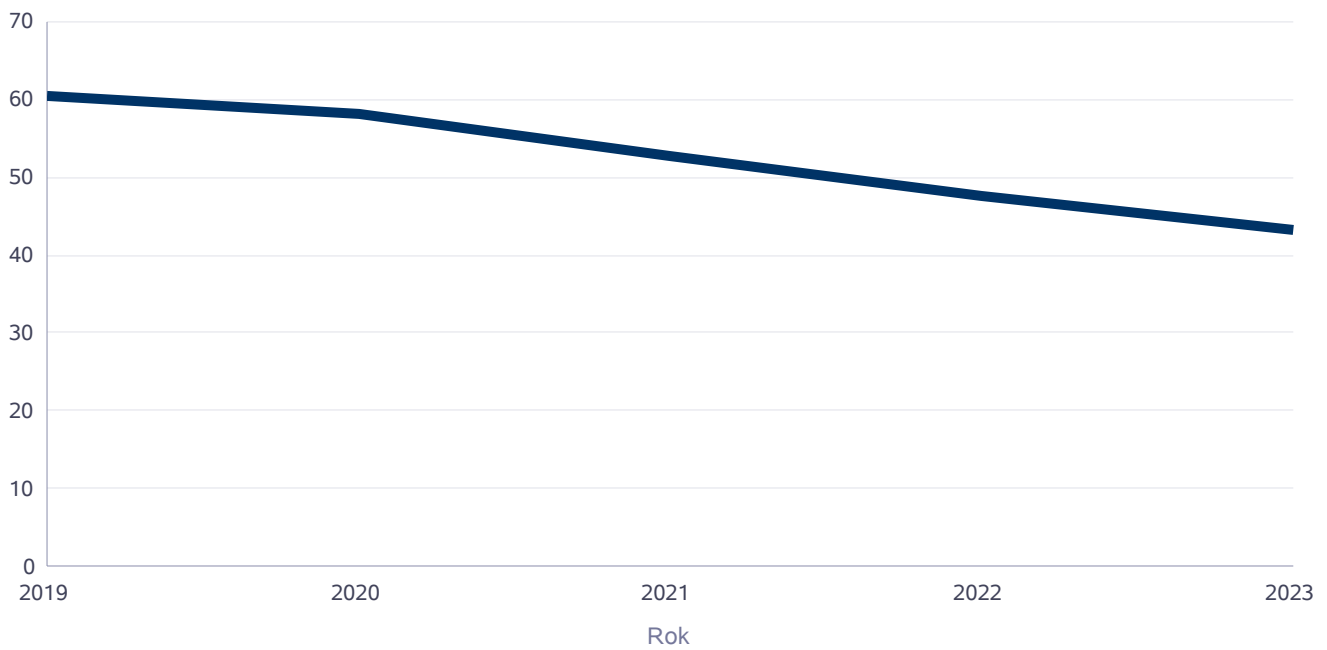
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	60	58	53	48	43

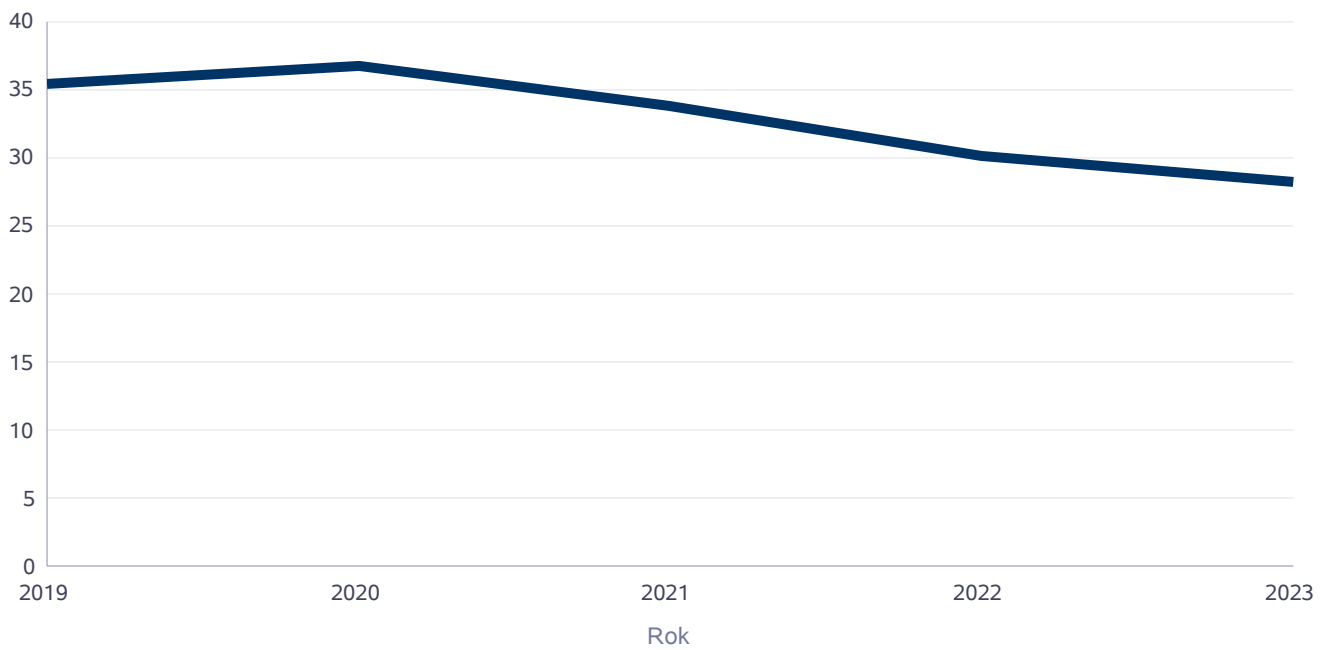
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	36	37	34	30	28

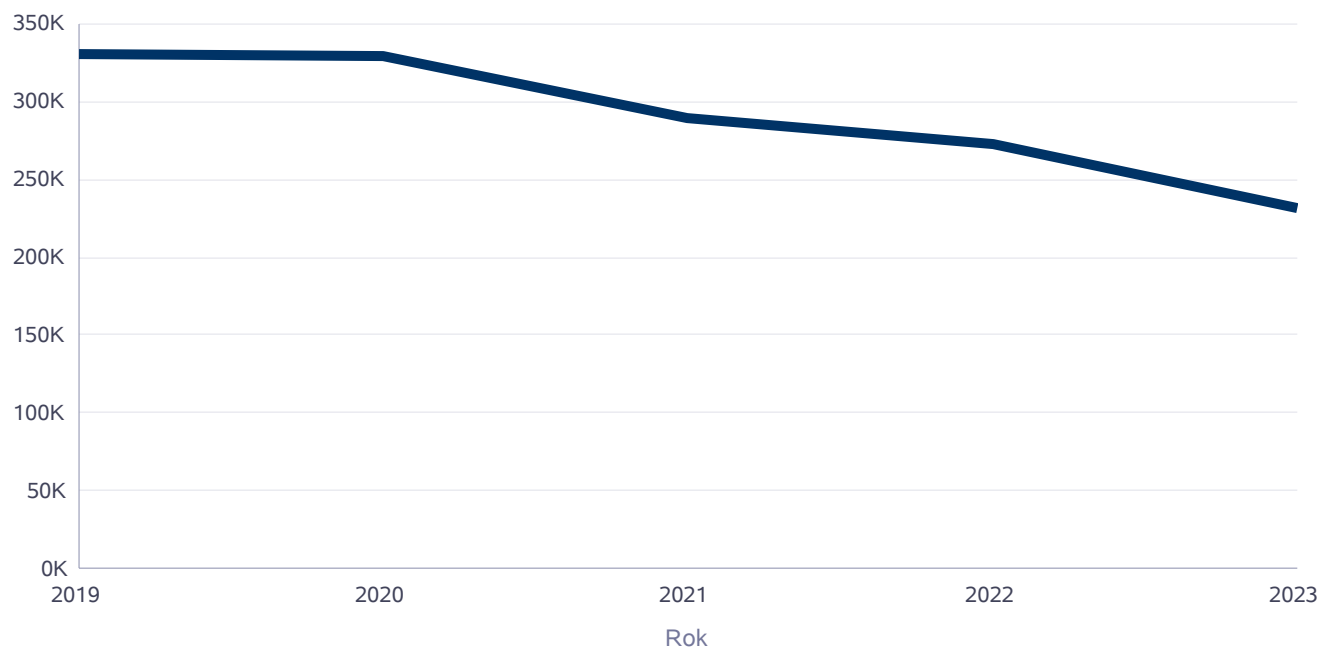
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2019	2020	2021	2022	2023
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	330 900	328 816	289 413	272 789	232 079

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	5	8	8
Kwota świadczeń w złotych	2	14 132	19 991	19 991
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	0	0	0

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

W przedstawionej poniżej części formularza OZPS zgodnie z definicją MRPIPS należy wykazać jedynie te jednostki organizacyjne, które działają w ramach realizacji zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej i są finansowane ze środków budżetu państwa, lub własnych jednostki samorządu terytorialnego, są prowadzone przez jednostkę samorządową lub na jej zlecenie. Do zasobów instytucjonalnych tych należą: domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, dzienne domy pomocy, kluby samopomocy, ośrodki interwencji kryzysowej, mieszkania chronione, placówki wsparcia dziennego, placówki opiekuńczo-wychowawcze, centra integracji społecznej.

Załączona poniżej prezentacja tabelaryczna zawiera dane dotyczące 3 Klubów Seniora z oddziałami w miejscowości Baranówka, Nowodwór i Szczekarków utworzonych jako ośrodki wsparcia w strukturze organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie na mocy Uchwały Nr XXV/III/274/22.

Klub w Szczekarkowie jest jednocześnie „Klubem Senior +”, powstałym na bazie świetlicy wiejskiej poprzez zmodernizowanie i wyposażenie pomieszczeń (Uchwała Nr XXI/176/21 Rady Gminy Lubartów z dnia 23 marca 2021r.).

Opiekunkami Klubów są osoby zatrudnione w ramach umów cywilno-prawnych. Działalność klubów w 2023r. była realizowana w ramach projektu „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w gminie Lubartów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020”.

Do innych zasobów pomocy i wsparcia odpowiadających na potrzeby mieszkańców Gminy Lubartów, które nie są zawarte w prezentowanej tabeli należą:

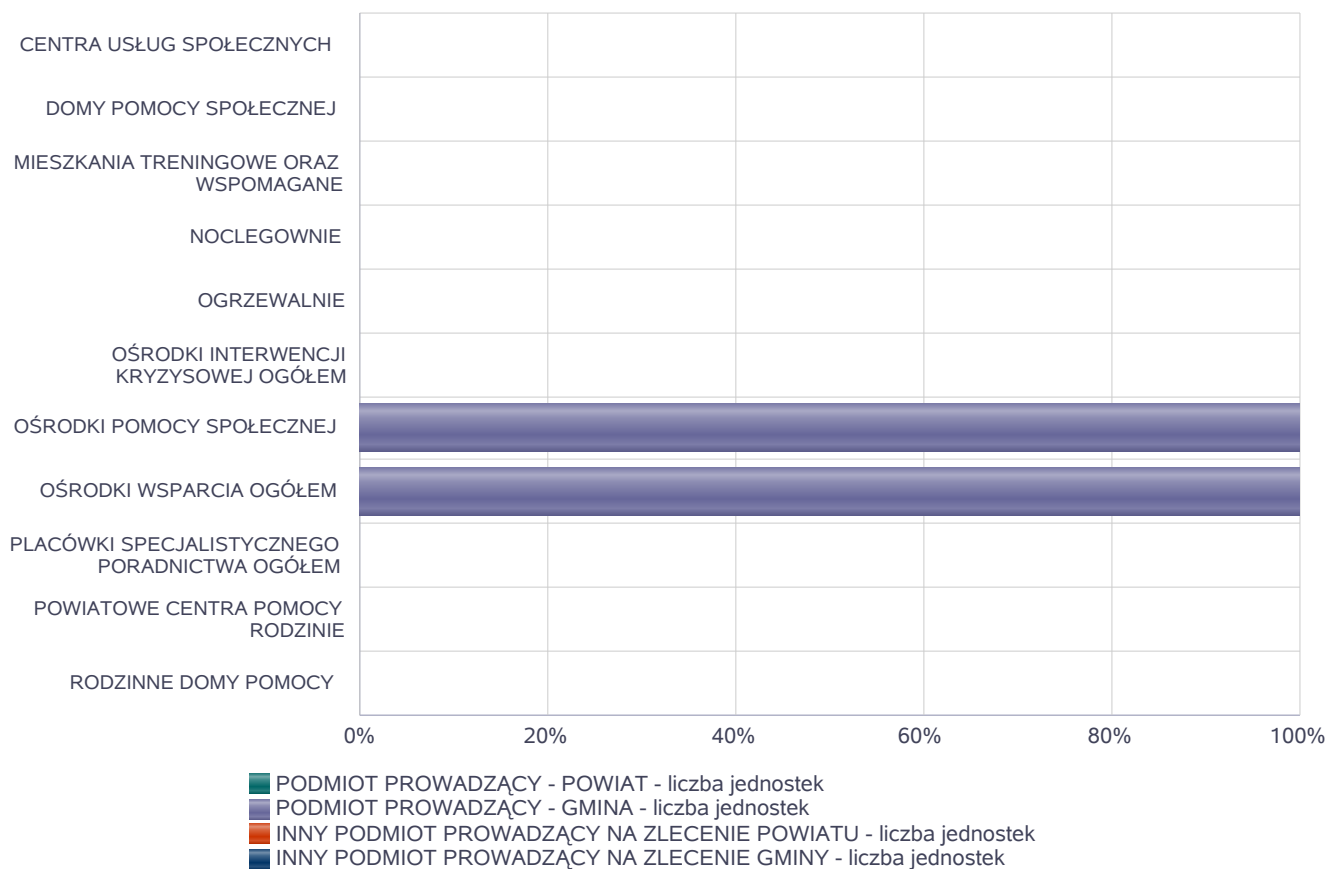
- DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DOROSŁYCH ZGROMADZENIA SIÓSTR FELICJANEK W ŁUCCE**
- OŚRODEK REHABILITACYJNO – LECZNICZY „GERIAMED” W BARANÓWCE**
- PLACÓWKĄ WSPARCIA DZIENNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W LISOWIE** – stanowi formę pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W 2023r. w świetlicy prowadzono zajęcia wychowawczo-profilaktyczne dla 20 dzieci z terenu gminy Lubartów, od poniedziałku do piątku, w wymiarze 4 godziny dziennie. Placówka jest finansowana ze środków zewnętrznych oraz przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi – Dział 851 – Ochrona Zdrowia i prowadzona przez Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża.
- KLUBY SENIORA** – działają w sposób niesformalizowany w miejscowości: Lisów, Trzciniec, Brzeziny, Skrobow, Rokitno i Wólka Rokicka. Kluby Seniora w Szczekarkowie, Nowodworze i Baranówce działają w strukturze organizacyjnej GOPS na postawie uchwał wskazanych na wstępie.
- PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY** – działa przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Prowadzi poradnictwo i konsultacje, obejmuje problematykę uzależnień, przemocy w rodzinie, trudności wychowawczych, zaburzeń psychicznych, zatrudnia 2 specjalistów. W 2023 r. w Punkcie udzielono 246 porad dla 51 osób, w tym 17 dla osób uzależnionych, 17 – współ-uzależnionych, 12 osób doznających przemocy domowej i 5 sprawców przemocy.
- STOWARZYSZENIE KOBIEĆ „BYĆ AKTYWNA” W LISOWIE,**
- CENTRUM POMOCY „OTOCZMY TROSKĄ ŻYCIE” IM. KAROLA WOJTYŁY W LISOWIE** - jest wewnętrzną jednostką organizacyjną Kościoła Katolickiego, której misją jest działalność charytatywna, opiekuńcza i społeczna. W ramach Centrum działa Zakład Rehabilitacji Leczniczej oraz Niepubliczne Integracyjne Przedszkole „Małego Karola”, do którego uczęszcza ok. 50 dzieci.
- KATOLICKIE STOWARZYSZENIE POMOCY OSOBOM POTRZEBUJĄCYM „AGAPE”** – filia Stowarzyszenia – od 2015r. działa w Lisowie przy Centrum Pomocy „Otoczmy troską życie”. Zapewnia wsparcie w uzyskaniu bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej i innych świadczeń osobom pokrzywdzonym przestępstwem.
- STOWARZYSZENIA NA RZECZ ROZWOJU SKROBOWA**
- STOWARZYSZENIA NA RZECZ ROZWOJU WSI SZCZÉKARKÓW**
- STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU WSI WANDZIN I MAJDAN KOZŁOWIECKI**
- STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „DOLINA WIEPRZA I LEŚNYM SZLAKIEM”**
- STOWARZYSZENIE „BLIŻEJ SIEBIE W BARANÓWCE”**
- STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU „KOPALNIA”**
- STOWARZYSZENIE „RAZEM DLA GMINY LUBARTÓW”** z siedzibą w Lubartowie. Działa w obszarze pomocy społecznej na rzecz rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej, integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, ochrony i promocji zdrowia, zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.
- RADA SENIORÓW** - powstała w dniu 30 grudnia 2015 na mocy uchwały Nr IX/61/15 Rady Gminy Lubartów. Jest organem o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym wobec władz Gminy Lubartów, z którymi współpracuje we wszystkich obszarach dotyczących osób starszych.
- GRUPA WSPARCIA AA** – działa w miejscowości Skrobow-Kolonia od 2017 roku jej celem jest utrzymanie abstynencji osób z problemem uzależnień oraz innym uzależnionym w osiągnięciu trzeźwości.
- ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY** – został powołany na mocy Uchwały Rady Gminy Lubartów Nr XLIX/342/23 z dnia 04 sierpnia 2023r. w związku z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zespół realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, obejmujące pomoc osobom dorosłym, dzieciom i rodzinom w przezwyciężaniu problemów, wspierania działań promocyjnych, informacyjnych oraz programów profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy, podejmowania działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistnienia problemu, tworzenia grup diagnostyczno-pomocowych w związku z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. W 2023 r. w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” prowadzono 20 spraw (7 kart z roku oceny, pozostałe z lat poprzednich), zakończono 9 kart, w pracach z ofiarami i sprawcami przemocy domowej uczestniczyło 20 grup diagnostyczno-pomocowych, zorganizowano łącznie 43 spotkań, w których brali udział przedstawiciele Policji, oświaty, GKRPA, sądu, pomocy społecznej.
- MIEJSCA POBYTU DLA UCHODźCÓW Z UKRAINY** – w 2023r. Gmina Lubartów prowadziła w miejscowości Wandzin i Rokitno miejsca pobytu dla uchodźców z Ukrainy. Na mocy uchwały nr XXXIX/285/22 Rady Gminy Lubartów z dnia 25 listopada 2022 r. stworzono możliwość prawną udzielania pomocy i wydatkowania na ten cel środków budżetowych, w tym darowizn. Gmina w ramach posiadanych zasobów finansowych objęła wsparciem 27 uchodźców z Ukrainy w zakresie m.in. zorganizowania i udzielaniu doraźnej pomocy humanitarnej, żywnościowej, czy transportowej. Aktualnie działa 1 miejsce zakwaterowania w miejscowości Wandzin, w którym przebywają kobiety z dziećmi - łącznie 10 osób.
- WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO I PIELĘGNACYJNEGO W ROKITNIE** – utworzenie (grudzień 2022) i funkcjonowanie wypożyczalni w roku oceny było realizowane w ramach projektu „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w Gminie Lubartów” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej XI Włączenie społeczne Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, na podstawie umowy o dofinansowanie nr 216/RPLU.11.02.00-06-0116/20-00.W 2023r. z oferowanego sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego skorzystało nieodpłatnie 32 uczestników projektu, natomiast w latach kolejnych planowana jest kontynuacja działalności wypożyczalni i poszerzenie kręgu osób zainteresowanych obejmującego zakresem wszystkich mieszkańców Gminy Lubartów.

Podsumowując instytucjonalne zasoby pomocy i wsparcia nasuwają się wnioski wskazujące na braki w zakresie środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych, placówek wsparcia dziennego, co przekłada się na niewystarczającą ofertę skierowaną do osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, oraz dzieci i młodzieży. Grupy te wymagają wsparcia w zakresie rozwijania działań profilaktycznych, poradnictwa specjalistycznego, aktywizacji i dziennych form pomocy.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	0	0	3	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

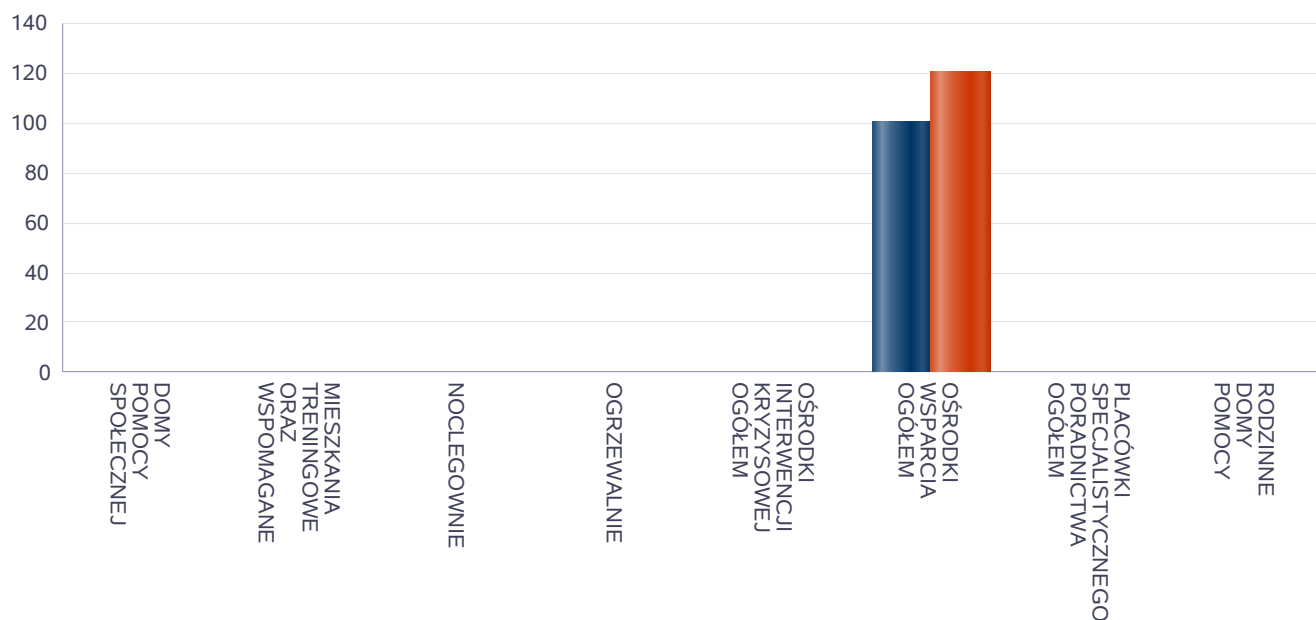
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	x	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	100	120
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	x	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

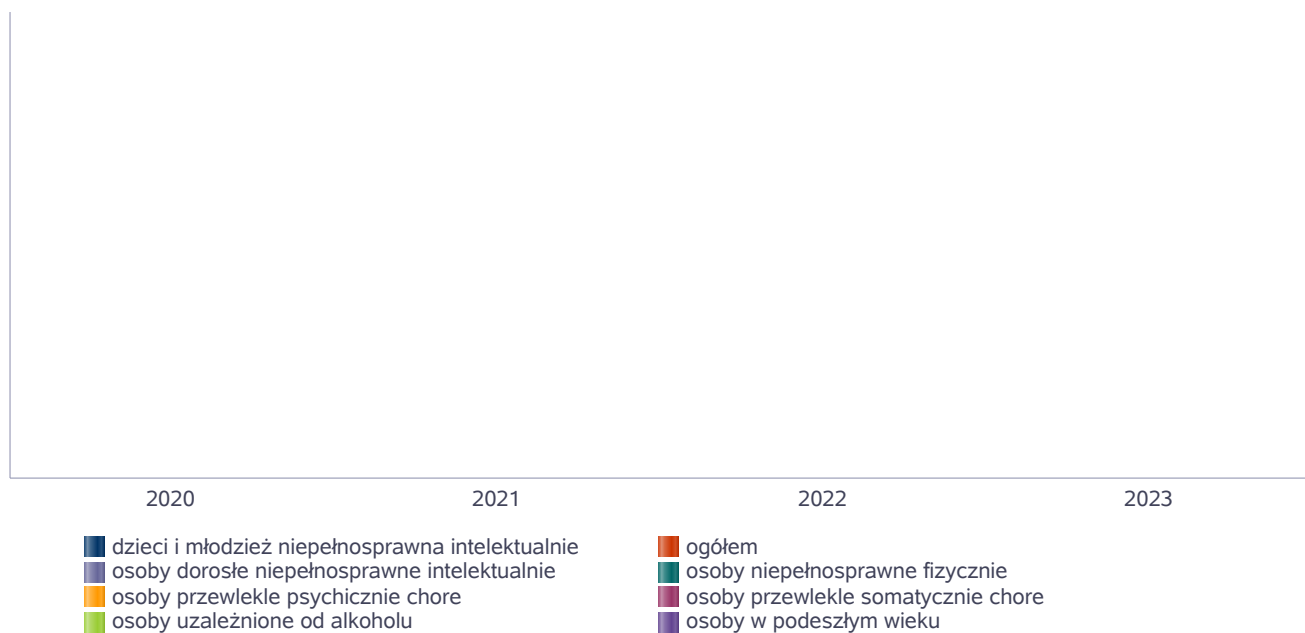

Nasycenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2020	2021	2022	2023
ogółem				
osoby w podeszłym wieku				
osoby przewlekłe somatycznie chore				
osoby przewlekłe psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie				
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie				
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

Nasycenie usługami w DPS-ach

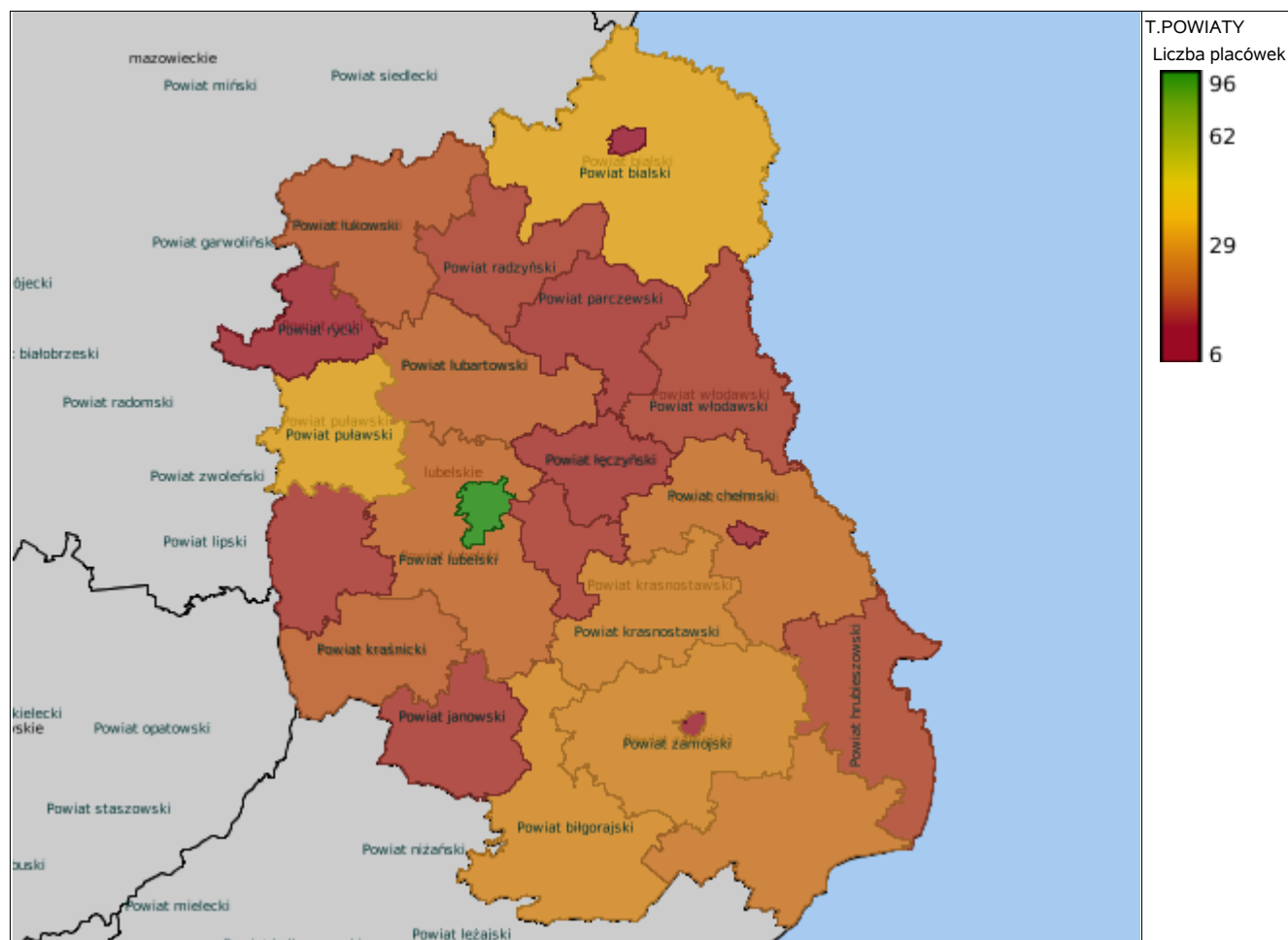

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat bialski	31	0	0	2	0	0	19	10	0
Powiat biłgorajski	30	0	0	5	0	0	14	8	3
Powiat chełmski	24	0	0	0	0	0	15	9	0
Powiat hrubieszowski	16	0	0	2	0	0	8	6	0
Powiat janowski	8	0	0	0	0	0	7	1	0
Powiat krasnostawski	25	0	0	10	0	0	10	5	0
Powiat kraśnicki	15	0	0	0	0	0	10	5	0
Powiat lubartowski	19	0	0	0	0	0	13	6	0
Powiat lubelski	19	1	0	0	0	0	15	3	0
Powiat m. Biała Podlaska	6	0	0	0	1	1	1	3	0
Powiat m. Chełm	9	0	0	4	0	0	1	4	0
Powiat m. Lublin	63	0	0	17	1	4	1	40	0
Powiat m. Zamość	2	0	0	0	0	0	1	1	0
Powiat opolski (lubelskie)	11	1	0	0	0	0	6	4	0
Powiat parczewski	9	0	0	0	0	0	7	2	0
Powiat puławski	36	0	1	17	0	0	11	7	0
Powiat radzyński	14	0	0	0	0	0	8	6	0
Powiat rycki	6	0	0	0	0	0	6	0	0
Powiat tomaszowski (lubelskie)	24	0	0	4	1	1	13	5	0
Powiat włodawski	9	0	0	0	0	0	8	1	0
Powiat zamojski	21	0	0	1	0	0	15	5	0
Powiat łukowski	15	2	0	0	0	0	9	4	0
Powiat łużyński	10	0	0	0	0	0	6	4	0
Powiat świdnicki (lubelskie)	7	1	0	0	0	0	4	2	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bialski	10	4	4	0	0	0	1	0	1
Powiat biłgorajski	4	2	0	0	0	1	0	0	1
Powiat chełmski	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat hrubieszowski	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Powiat janowski	5	1	1	0	0	1	1	0	1
Powiat krasnostawski	6	4	1	0	0	0	0	0	54 1

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat kraśnicki	8	3	1	0	0	1	2	0	1
Powiat lubartowski	5	3	0	0	0	0	1	0	1
Powiat lubelski	6	2	0	0	0	1	2	0	1
Powiat m. Biała Podlaska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Chełm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Lublin	33	7	11	0	0	1	13	1	0
Powiat m. Zamość	6	1	2	0	0	1	1	1	0
Powiat opolski (lubelskie)	2	0	0	0	0	0	1	0	1
Powiat parczewski	3	1	0	0	0	1	0	0	1
Powiat puławski	4	0	2	0	0	0	1	0	1
Powiat radzyński	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Powiat rycki	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat tomaszowski (lubelskie)	5	2	0	0	0	1	1	0	1
Powiat włodawski	6	1	2	0	0	0	2	0	1
Powiat zamojski	12	4	2	0	0	1	4	0	1
Powiat łukowski	6	3	0	0	0	0	1	1	1
Powiat łęczyński	2	0	0	0	0	0	1	0	1
Powiat świdnicki (lubelskie)	7	3	0	0	0	1	2	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	100	100	100
Liczba osób korzystających	2	104	120	120
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	7	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	425 951	4 778	117 630
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	0	0	0
Liczba osób korzystających	8	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	9	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	100	100	100
Liczba osób korzystających	19	104	120	120
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	7	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	425 951	4 778	117 630
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWAŁNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	X	0	0
Liczba osób korzystających	3	0	0	0
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	X	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	0	0	0
Liczba osób korzystających	11	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	12	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	0	0	0
Liczba osób korzystających	22	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	X	X	X
Liczba osób korzystających	26	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	X	X	X
Liczba osób korzystających	30	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		0	0	0

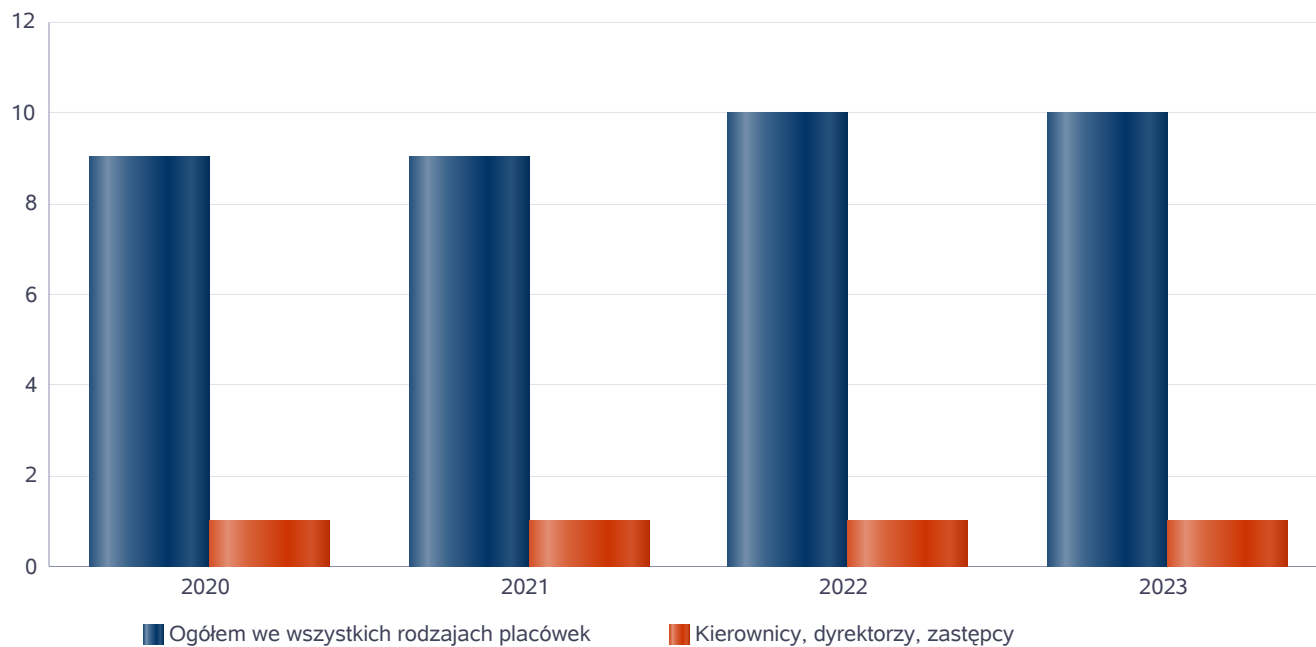
6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Zadania z zakresu pomocy społecznej w 2023r. realizowała kadra w składzie: kierownik, główny księgowy, 6 pracowników socjalnych, 2 pracowników ds. obsługi administracyjnej. Wyształcenie kadry kierownika i pracowników socjalnych odpowiada wymogom zawartym w ustawie o pomocy społecznej, są oni zatrudnieni w ramach umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracownicy socjalni są zatrudnieni proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców. Uzupełnieniem kadry GOPS są osoby zatrudnione w ramach umów zlecenia, lub innych umów cywilno-prawnych. Na dzień 31 grudnia 2023 r. zawarto 61 umów, które dotyczyły realizacji zadań w zakresie usług opiekuńczych, programów „Opieka Wytchnieniowa” i „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, obsługi informatycznej, asystenta rodziny, liderów Klubów Seniora, osób do realizacji projektu „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w gminie Lubartów”, usług poradnictwa specjalistycznego w Punkcie Konsultacyjnym.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

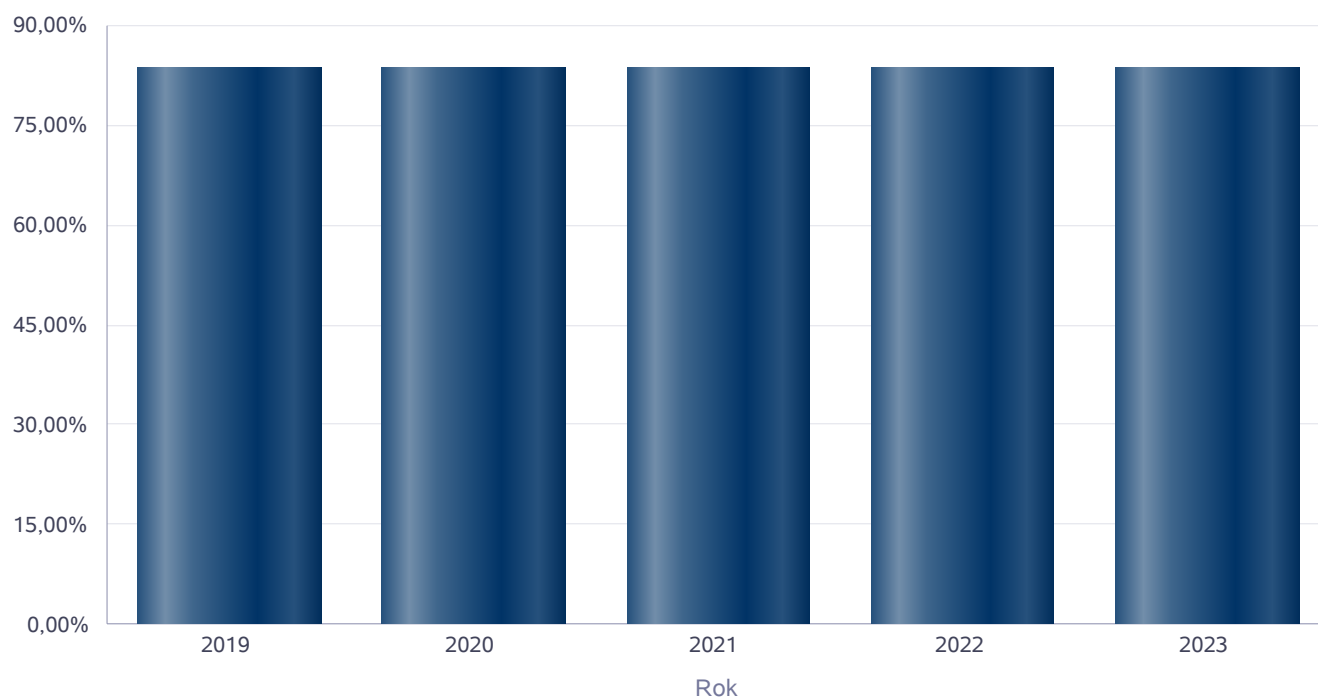
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	9	9	10	10
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	1	1	1	1

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	83,33%
2020	83,33%
2021	83,33%
2022	83,33%
2023	83,33%

Czy ośrodek/CUS spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2019	Tak	11 736	163	6
2020	Tak	11 838	111	6
2021	Tak	11 909	237	6
2022	Tak	12 060	289	6
2023	Tak	12 107	198	6

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W prognozach na 2024 rok nie planujemy poprawy stanu zatrudnienia poprzez umowy zawierane z PUP o odbywanie stażu.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

Uwzględniając planowaną standaryzację usług pomocy społecznej i dostosowanie ich do norm obowiązujących w krajach Unii Europejskiej prognozuje się w przyszłości tworzenie w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej zespołu pracy socjalnej i integracji społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W okresie objętym zestawieniami zaprezentowanymi w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej dla Gminy Lubartów w 2023 roku wydatkowano kwotę 9 008 912 złotych, z której 3 733 820 złotych ujęte zostało w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W porównaniu do roku 2022 ogólne wydatki poniesione w roku oceny były niższe o 4.125.054 złotych (31%), na co wpływ miało przekazanie do kompetencji ZUS zadań wynikających z realizacji programu „Rodzina 500 Plus”.

Tabela dotycząca środków finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego obejmuje 5 działów:

851 – ochrona zdrowia
852 – pomoc społeczna
853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej
854 – edukacyjna opieka wychowawcza
855 – rodzina

Analiza danych tabelarycznych wskazuje na:

NISKI UDZIAŁ ŚRODKÓW W DZIAŁACH:

851 – Ochrona zdrowia zawierającego zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, które są realizowane w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 przyjęty Uchwałą Nr XLI/295/22 Rady Gminy Lubartów z dnia 16 grudnia 2022 r. W roku oceny zadania te ukierunkowane były w szczególności na:

1. Wsparcie dzieci i młodzieży poprzez działania o charakterze profilaktycznym informacyjnym, prozdrowotnym, edukacyjnym i szkoleniowym,
2. Poradnictwo i konsultacje w Punkcie Konsultacyjnym,
3. Dotacje na realizację niektórych zadań powierzonych organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych.

Wydatkowano łącznie 81.318 złotych, co stanowi zaledwie 0,90 % ogólnych kosztów w zakresie polityki społecznej, na rok kolejny planowany jest wzrost wydatków do kwoty 120.000 złotych, w tym 12.000 na przeciwdziałanie narkomanii.

854 – Edukacyjna opieka wychowawcza - wydatkowano kwotę 39.066 złotych. Dział obejmuje pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym i motywacyjnym, z której na przestrzeni lat korzysta coraz mniejsza liczba uprawnionych z powodu niespełniania kryteriów dochodowych,

WYSOKI UDZIAŁ ŚRODKÓW W DZIAŁACH:

855 – Rodzina w zakresie:

1. Rozdziału 85513 dotyczącego kosztów opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, oraz składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe zawartych w rozdziale 85502 za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – planowany wzrost w 2024r. odpowiednio o 25% i 11,75% ma związek z wyższą podstawą składek;
2. Realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w związku z koniecznością zwiększania godzin pracy asystenta rodziny oraz wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych. W 2023 roku łącznie wydatki wyniosły – 106.928 złotych, w kolejnym planowany wzrost o 46%.

852 – Pomoc Społeczna w zakresie:

1. **Zapewnienia usług opiekuńczych** oraz pokrycia kosztów pobytu mieszkańców w placówkach zapewniających całodobową opiekę i pielęgnację. Wzrost finansowania na 2024r. odpowiednio do kwoty 143.360 złotych i 550.000 złotych wynika z corocznego wzrostu kosztu jednej godziny usługi, który powiązany jest z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wzrostów średniego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej;
2. **Wypłat zasiłków okresowych, celowych i pomocy w naturze** w rozdziale 85 214, w związku z realnym pogorszeniem sytuacji materialnej niektórych gospodarstw domowych wynikających z wysokich kosztów utrzymania, leczenia. W roku oceny wydatkowano łącznie 232.223 złotych, w tym 164.592 złotych na wypłatę zasiłków okresowych. W 2024 roku planowany jest wzrost wydatków do kwoty 322.040 złotych. Tabela nie uwzględnia zasiłków okresowych, których beneficjentami są uchodźcy z Ukrainy, wysokość wypłaconych dla nich świadczeń w okresie objętym oceną wyniosła - 52.479 złotych.
3. **Utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej** – w roku oceny wydatki na utrzymanie OPS stanowią kwotę 1.076.143 zł. W 2024 r. planowane jest zwiększenie kosztów o ok. 23%. Wynika ono ze wzrostu nakładów finansowych na rosnące koszty pracy, koszty zakupu materiałów biurowych, sprzętów oraz napraw urządzeń biurowych, opłat, szkoleń, przysługujące niektórym pracownikom odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe;

Rozdział 85295 – Pozostała działalność - w okresie objętym sprawozdaniem wydatkowano kwotę w wysokości 1.382.650 złotych, która została przeznaczona na następujące zadania:

1. Realizację projektu „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w Gminie Lubartów” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego na podstawie umowy o dofinansowanie nr 216/RPLU.11.02.00-06-0116/20-00. Wydatkowano kwotę – 1.331.288 złotych.
2. Dowóz posiłków do szkół poza programem „Posiłek w szkole i w domu” – 40.824 zł.
3. Realizację usługi Tele-opieki w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023”,
4. Zakup materiałów i usług do klubów seniora – 4.778 złotych.

W 2024r. planowane środki w tym rozdziale wyniosą 196.930 złotych i zostaną przeznaczone na:

1. Dowóz posiłków do szkół poza programem „Posiłek w szkole i w domu” - edycja 2024 – 44.000 zł;
2. Realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024” - 35.300 zł;
3. Zakup materiałów i usług do klubów seniora łącznie– 48.612 zł;
4. Wynagrodzenia osobowe w ramach trwałości projektu „Senior+” – 18.000 zł;
5. Wynagrodzenia bezosobowe (umowy - zlecenia) – 40.000 zł;
6. Składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy – 11.018 zł.

Niższy o 86% poziom wydatków ma związek z zakończeniem realizacji projektu wymienionego na wstępie.

Dział 853 klasyfikacji budżetowej Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w rozdziale 85395 zawiera jednorazowe świadczenia dla uchodźców z Ukrainy na pokrycie bieżących kosztów utrzymania, ale nie jest wykazane w części tabelarycznej sprawozdania. Kwota poniesionych wydatków w roku oceny wyniosła – 4.590 złotych.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 855 - RODZINA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	13 133 966	9 008 912	9 042 716
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	2 733 030	3 733 820	3 153 659
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	12 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	12 000
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	52 182	81 318	120 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	52 182	51 318	90 000
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	282 205	323 628	550 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	282 205	323 628	550 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	16 237	14 926	20 061
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	16 237	14 926	20 061
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	245 829	232 223	232 223
w tym: w budżecie OPS	16	245 829	232 223	232 223
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	14 132	19 991	19 991
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	209 214	189 941	230 000
w tym: w budżecie OPS	20	209 214	189 941	230 000
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	874 907	1 076 143	1 219 505
w tym: w budżecie OPS	24	874 907	1 076 143	1 219 505
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	91 898	52 686	143 360
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	91 898	52 686	143 360
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	273 017	288 977	288 977
w tym: w budżecie OPS	30	273 017	288 977	288 977
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	11 300	14 400	14 400
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	11 300	14 400	14 400
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem	33	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
(cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)				
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	466 685	1 382 650	196 930
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	466 685	1 382 650	196 930
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	102 816	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	102 816	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	22 500	39 066	39 066
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	5 930 518	5 387	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	4 388 766	5 100 648	5 700 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	0	0	0
85504 - Wspieranie rodziny	57	106 740	38 442	48 203
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	106 740	38 442	48 203
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	0	68 486	108 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	0	68 486	108 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	45 020	80 000	100 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	0	0	0
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Rządowy Program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023r.” Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923). W ramach Programu zostały dofinansowane koszty zatrudnienia asystenta rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 80% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń), poniesione za okres: listopad i grudzień 2023 r. W roku oceny w ramach działalności GOPS zatrudniony był 1 asystent, który udzielił wsparcia dla 11 rodzin, w tym 3 rodzinom zobowiązanym przez sąd do pracy z asystentem. Łączny koszt realizacji programu wyniósł ogółem – 38.442 zł; w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy i w ramach dotacji celowej – 5.162 złotych, wkład własny gminy – 33.280 złotych.

Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023 – program wspierający gminy w dożywianiu mieszkańców, realizowany w formie posiłków albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku. Obejmuje wsparciem w szczególności:

1. dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
3. osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne.

Poza wsparciem najuboższych osób i rodzin celem programu jest poprawa standardu już funkcjonujących stołówek, ale także doposażenie nowych miejsc, zwiększenie kontroli nad jakością produktów, procesem przygotowywania posiłków, czy dofinansowanie posiłków dowożonych osobom dorosłym (np. niewychodzącym z domu ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), które same nie są w stanie ich przygotować.

Od stycznia 2023r. na mocy znowelizowanej uchwały w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu Posiłek w szkole i w domu na lata 2019–2023 podwyższono kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze wsparcia - ze 150 proc. do 200 proc. kryterium, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. W tym zakresie w dniu 27 stycznia 2023r. Gmina Lubartów przyjęła uchwały Rady Gminy Nr XLIV/301/23 i Nr XLIV/302/23, zgodnie z którymi pomoc w ramach programu otrzymały osoby o niskich dochodach, których dochód nie przekracza: 1552 zł – dla osoby samotnie gospodarującej (dotychczas było to 1164 zł) i 1200 zł – dla osoby w rodzinie (dotychczas 900 zł).

W roku oceny w ramach programu skorzystało 319 osób, z czego 91 z posiłku, a 118 z zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Łączny koszt Programu wyniósł 288.977 zł; z czego środki własne gminy stanowiły 63.477zł; dotacja z budżetu państwa – 225.500 zł. Gmina w ramach Programu poniosła koszty dowozu posiłków do szkół na kwotę 5.000 zł.

Od 2024r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w tym obszarze w ramach Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 – edycja 2024, który został przygotowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i wprowadzony uchwałą nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”; na lata 2024-2028 (M. P. z 2023 r. poz. 881). Rada Gminy Lubartów dostosowała regulacje przepisów na poziomie gminnym, wprowadzając w tym zakresie odpowiednie uchwały (LIII/373/23 i LIII/374/23 z 15 grudnia 2023r.).

Karta Dużej Rodziny - rządowy program o zasięgu ogólnokrajowym dla rodzin wielodzietnych oraz rodziców, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Program umożliwia korzystanie ze zniżek w m.in. w sferze kulturalnej, transportowej, ulg podatkowych, oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne przystępujące do karty.

W 2023 r. Kartę Dużej Rodziny otrzymało 329 osób z 157 rodzin zamieszkujących na terenie gminy Lubartów. Koszt realizacji programu wyniósł – 3.087 złotych. Od 2014 r. czyli od początku wdrożenia programu Kartę Dużej Rodziny wydało 2.319 mieszkańcom gminy Lubartów.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym

realizowanego w Podprogramie 2021 Plus, który dotyczył dystrybucji żywności w 2023r. Współpraca GOPS z Fundacją Bank Żywności w Lublinie podobnie odbywała się w ramach Porozumienia partnerskiego z 2023 r. - umowa z dnia 17 maja 2023 r. o nawiązaniu współpracy z GOPS w charakterze organizacji partnerskiej lokalnej na realizację zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących.

Na mocy porozumienia Ośrodek rozdysponował 4.477,80 kg pomocy żywnościowej dla 439 osób z 155 rodzin, wydano 439 paczek żywnościowych, prowadzono dokumentację w zakresie prawidłowości wydawania i rozliczenia ilościowego artykułów żywnościowych z „Banku Żywności”, w Lublinie. Zgodnie z wytycznymi prowadzono również działania towarzyszące mające na celu w szczególności:

1. Włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych,
2. Pomoc towarzyszącą, niezbędną do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób korzystających z pomocy żywnościowej,
3. Wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. W ramach tych działań, które miały charakter warsztatów edukacji kulinarnej wzięło udział 90 uczestników.

W 2024r. Ośrodek realizację Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ), który jest kontynuacją Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014- 2020.

Należy zaznaczyć, że pomimo zwiększenia od 12 lutego 2024 r. kryterium dochodowego do 265% (pomoc przysługuje, jeśli dochód nie przekracza: 2.056,40 złotych w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 1.590 złotych w przypadku osoby w rodzinie) krąg osób uprawnionych z roku na rok maleje.

Program „Opieka wytchnieniowa” edycja 2023 – podstawą prawną programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.

Program jest kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. W odniesieniu do rozwiązań systemowych program zapewnia również wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej.

W ramach programu przysługuje do 240 godzin opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego, 14 dni świadczonej w ramach pobytu całonocnego oraz 20 godzin świadczonej poprzez możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji, dietytyki. Kwalifikacja do przyznania usługi odbywa się na podstawie karty zgłoszenia.

W 2023 r. Ośrodek w ramach programu udzielił wsparcia 18 osobom poprzez świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Zrealizowano 3.696 godzin opieki, całkowity koszt wyniósł – 138.627 zł; średnia liczba godzin opieki przypadająca na uczestnika programu – 205 godzin. Program był w całości finansowany z Funduszu Solidarnościowego, za realizację usługi opieki wytchnieniowej nie była naliczana odpłatność. W porównaniu do roku 2022 wzrost kosztów programu o 13 osób, 4.698 świadczeń i 44.929 złotych tj. 48%.

„Senior +” – Klub Senior + w Szczekarkowie działa w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na mocy Uchwały Nr XXI/176/21 Rady Gminy Lubartów z dnia 23 marca 2021 roku, w związku z dotacją na funkcjonowanie Klubu w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025.

W 2023 roku działalność Klubu była kontynuowana i rozszerzona w ramach projektu „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w gminie Lubartów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020”.

W 2023 roku Gmina Lubartów kontynuowała realizację projektu z 2022 roku pn. „ Zwiększenie dostępności do usług społecznych w Gminie Lubartów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020”. Celem projektu był m. in. rozwój dostępu do wysokiej jakości usług opiekuńczych poza miejscem zamieszkania w trzech filiach klubu seniora, wsparcie opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych świadczących usługi w miejscu zamieszkania (m.in. przez system Tele-opieki i Tele-monitoringu). W ramach projektu:

1. Utworzono 3 Kluby Seniora (Nowodwór, Baranówka, Szczekarków),
2. zwiększono liczbę miejsc w Klubie „Senior +” w Szczekarkowie,
3. Zakupiono niezbędne wyposażenie,
4. Zagwarantowano szeroką ofertę zajęć, spotkań i wyjazdów integracyjno-kulturalnych,
5. Utworzono wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego w Rokitnie.

Projekt obejmował 144 osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym:

1. 100 osób objętych opieką w klubie seniora,
2. 10 osób potrzebujących wsparcia w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
3. 30 opiekunów faktycznych.

W 2023 roku na realizację projektu z budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wydatkowano – 1.331.288 złotych. Całkowita wartość projektu – 2.047.368,46 złotych, wartość dofinansowania – 1.740.263,19 złotych.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 - podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, z późn. zm.).

Adresatami programu są:

1. Dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
2. Osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub stopniu umiarkowanym, albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 poz. 44).

Celem Programu jest przede wszystkim:

1. poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia,
2. wsparcie osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie pomocy adekwatnej do potrzeb,
3. uczestnictwo osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.,
4. dofinansowanie jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizowanych zadań mających na celu wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych,
5. zwiększenie wsparcia asystenckiego dla niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost zainteresowania realizacją usług asystencji osobistej. W roku oceny wsparciem w postaci 10.156 godzin usług objęto 30 osób, średnia liczba godzin przypadająca na uczestnika – 338 godzin, koszt realizacji wyniósł - 412.271 zł. i był w 100% finansowany z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. W porównaniu do roku 2022 wzrost o 13 osób, 4.698 świadczeń i 208.494 złotych tj. 102%.

„Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023” - celem programu jest wsparcie finansowe gmin w zakresie zapewnienia usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy, oraz realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Realizacja odbywała się w oparciu o przyjętą uchwałą Nr XLIV/303/23 Rady Gminy Lubartów program osłonowy na rok 2023. Stanowił on kontynuację z roku 2022, w którym zakupiono 12 tele-opasek, a w roku oceny sfinansowano usługę abonamentową. Łącznie ze wsparcia skorzystało 16 osób, do dyspozytora przy użyciu opaski wykonano 57 zgłoszeń, z których 49 zakończyło się udzieleniem wsparcia przez telefon, natomiast w 3 przypadkach konieczna była interwencja służb ratunkowych. Całkowity koszt realizacji Modułu II programu „Korpus Wsparcia Seniorów”, do którego przystąpiła Gmina Lubartów wyniósł 5.760 złotych, w tym 47% udziału (2.700 złotych) stanowiła dotacja z budżetu państwa.

W bieżącym roku GOPS przystąpił do kolejnej edycji Programu, który będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. Jest on skierowany do seniorów w wieku 60 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzącym samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkającym z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program zakłada realizację dwóch Modułów:

1. **Moduł I**, którego celem jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej. Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Przewidywana liczba mieszkańców Gminy Lubartów do objęcia wsparciem – 4.
2. **Moduł II**, którego celem będzie poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. W ramach Modułu II gmina ubiega się o uzyskanie wsparcia finansowego na dofinansowanie kosztów użytkowania 12 opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu w 2022 roku.

Finansowanie programu obejmuje dotację z budżetu państwa i udział środków własnych gminy wynoszący nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

Projekty realizowane przez Samorządowy Zespół Administracyjny Szkół w Lubartowie:

„Szkoła lepszych szans” – projekt uzyskał dofinansowanie ze środków UE, realizowany w terminie: 08.01.2024 – 30.06.2026r. w ramach Działania 10.3 Kształcenie ogólne Priorytetu X Lepsza edukacja programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
Celem projektu jest lepsza jakość oferty edukacyjnej oraz poprawiony dostęp do edukacji włączającej w 6 szkołach podstawowych w Gminie Lubartów, dzięki wdrożeniu programów rozwojowych szkół, ukierunkowanych na wsparcie edukacyjne i psychopedagogiczne 230 uczennic i 218 uczniów oraz doskonaleniu zawodowemu 83 nauczycieli i 12 nauczycieli. Wartość projektu – 1.800.000 złotych.

„Szkoła Akademia Języka Angielskiego” – cel główny projektu: Lepsza jakość i skuteczność kształcenia w zakresie języka angielskiego w 3 szkołach podstawowych w Gminie Lubartów, dzięki wdrożeniu zajęć dodatkowych w szkołach i zajęć pozaszkolnych dla 94 uczennic i 83 uczniów do 2026 roku.
Przedmiotem projektu będzie organizacja i wdrożenie w 3 szkołach podstawowych w Gminie Lubartów zajęć obejmujących skuteczne kształcenie w zakresie j. angielskiego w zakresie:
a) organizacji i realizacji w 3 szkołach podstawowych dodatkowej oferty edukacyjnej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji w zakresie posługiwania się językiem obcym w formach szkolnych (zajęcia pozalekcyjne);
b) organizacji i realizacji w 3 szkołach podstawowych dodatkowej oferty edukacyjnej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji w zakresie posługiwania się językiem obcym w formach pozaszkolnych (obozu językowego). Wartość projektu – 423.625,25 złotych).

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W roku oceny współpraca z organizacjami pozarządowymi była realizowana przez Gminę Lubartów w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego (Dz.U z 2023r. poz. 571) i Roczny Programu Współpracy Gminy Lubartów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2023 rok, przyjętym przez Radę Gminy Lubartów uchwałą Nr XXXVIII/271/22 z 14 października 2022r.

W ramach **WSPÓŁPRACY FINANSOWEJ** obejmującej otwarte konkursy ofert na wsparcie zadań publicznych w budżecie Gminy Lubartów na 2023 rok przeznaczono łącznie kwotę 135.000 zł.

Były one realizowane w następujących obszarach:

- 1) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży,
- 2) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 3) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- 4) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- 5) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,

W obszarze pomocy i wsparcia dotacje otrzymały:

1. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Orka Lubartów,” – 5.000 złotych - zadanie „Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży” - Półkolonie letnie,
2. Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Nadzieja” w Lubartowie – 17.000 złotych - zadanie „Kompleksowe działania dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym”
3. Stowarzyszenie Razem dla gminy Lubartów – 10.000 złotych – zadanie „Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym”
4. Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża – 13.000 złotych – zadanie „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym”, „Wspieranie i dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym”.

WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA Gminy Lubartów w 2023 roku z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego polegała w szczególności na:

1. wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności i realizowanych zadaniach; 2) konsultowaniu z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego stanowiących przez Radę Gminy w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
2. możliwym udziale przedstawicieli organizacji w pracach komisji konkursowych otwartego konkursu ofert;
3. udzielaniu konsultacji w zakresie przygotowania ofert i prawidłowego rozliczania otrzymanej dotacji;
4. popularyzacji działalności organizacji pozarządowych na stronie internetowej Gminy Lubartów www.gmina-lubartow.pl;
5. tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów Gminy;
6. prowadzeniu i aktualizowaniu elektronicznej bazy o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne;
7. współdziałaniu w organizowaniu i prowadzeniu imprez i uroczystości organizowanych przez Gminę;
8. nieodpłatnym umożliwianiu organizacjom nie dysponującym własnym lokalem, korzystania z sali konferencyjnej Urzędu Gminy Lubartów w celu organizowania spotkań i szkoleń;
9. udziale we wspólnych inicjatywach organizowanych zarówno przez Gminę, jak i organizacje pozarządowe;
10. współpracy partnerskiej dla realizacji zadań na rzecz rozwoju społeczności lokalnych.

10. Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionych w niniejszym opracowaniu danych i analiz nasuwają się następujące rekomendacje dotyczące potrzeb pomocy społecznej dla gminy Lubartów:

I. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB DŁUGOTRWALE CHORYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność i długotrwała choroba stanowią jeden z głównych powodów udzielania pomocy społecznej w Gminie Lubartów. Nie ma jednej definicji niepełnosprawności, przyjmuje się, że niepełnosprawną jest osoba, której stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnienie zadań życiowych i ról społecznych.

Zachodzące zmiany demograficzne, a w szczególności wydłużanie się czasu trwania życia, spadek dzietności, zmiana modelu rodziny i obniżający się potencjał pielęgnacyjny wyznaczają prognozy w zakresie rosnącego udziału świadczeń z tytułu choroby i niepełnosprawności w obszarach pomocy społecznej. Ogólnie przyjęte rekomendacje zalecają podejmowanie działań, mających na celu zapewnienie osobom możliwości jak najdłuższego funkcjonowania i pozostania w środowisku zamieszkania poprzez realizowanie zadań w zakresie:

1. Organizacji usług opiekuńczych w tym specjalistycznych w wymiarze i zakresie adekwatnym do rzeczywistych potrzeb oraz zabezpieczenie na ten cel odpowiednich środków finansowych, z uwzględnieniem kosztu godziny usług opiekuńczych, który jest uzależniony od minimalnego wynagrodzenia za pracę (wynosi – 0,8%) i przy każdorazowej zmianie generuje dodatkowe koszty;
2. Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie gminy na instytucjonalne formy opieki dla osób zależnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, które nie mają możliwości uzyskania opieki ze strony rodziny i ze względu na stan zdrowia wymagają umieszczenia w domach pomocy społecznej, w tym również w formie usług wsparcia krótkoterminowego. Z przedstawionej analizy OZPS wynika, że corocznie rosną koszty średniego miesięcznego utrzymania w DPS i równocześnie wzrastają opłaty gminy. W tej sytuacji niezbędne jest zabezpieczenie środków finansowych na prawidłową realizację zadania w zakresie kierowania do DPS, które jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym;
3. Zapewnienie dostępu i dofinansowania do programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024”;
4. Zapewnienia dostępu do programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” - edycja 2024
5. Wsparcie opiekunów osób długotrwale chorych i niepełnosprawnych poprzez dostęp do programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2024;

6. Promocji zdrowia psychicznego, rozwój oferty poradnictwa specjalistycznego;
7. Integrację społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin poprzez inicjowanie grupy wsparcia.

II . PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ I UZALEŻNIENIOM

Przemoc domową definiuje się jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

1. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
2. naruszające jej godność, nieetykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
3. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
4. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
5. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W 2023 r. w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzono 20 spraw związanych z problemem przemocy domowej, wsparciem objęto łącznie 37 osób, z w tym 19 dzieci. Podane dane dotyczą osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wiele osób nie zgłasza przypadków przemocy, nadal akceptuje bicie, stosowanie kar cielesnych i uważa, że wszystko, co się dzieje w rodzinie należy do jej sfery prywatności. Ryzyko wystąpienia przemocy domowej zwiększa nadużywanie substancji psychoaktywnych. Analiza problematyki uzależnień znajduje odzwierciedlenie w działalności Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego, gdzie w ramach wsparcia z zakresu rozpoznawania problemu, motywowania do zmiany, terapii itp. udzielono 246 porad 51 osobom. Z kolei analiza powodów udzielania pomocy i wsparcia przez Ośrodek Pomocy Społecznej wskazuje, że tylko z powodu zdiagnozowanego problemu alkoholowego w roku oceny korzystało 4,50% wszystkich beneficjentów pomocy społecznej - statystyki nie obejmują osób nadmiernie pijących i zagrożonych problemem uzależnień, których jest znacznie więcej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy realizacja programów pomocy społecznej, mających na celu integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, realizacja zadań natomiast generuje konieczność zabezpieczenia środków finansowych w budżecie gminy na:

1. Realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy w Domowej,
3. Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych skierowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej, uzależnieniom i patologiom społecznym, w tym wspieranie działań umożliwiających dostęp do pomocy terapeutycznej, konsultacyjnej ze szczególnego ryzyka, służących wspomaganiu powrotu do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie i środowisku lokalnym,
4. Zabezpieczenie środków na dofinansowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku koniecznością podejmowania inicjatyw w środowisku z uwzględnieniem działań interwencyjnych i informacyjnych, podnoszenia kompetencji osób zajmujących się problematyką,
5. Inicjowanie i wspieranie działań klubów samopomocy.

II. WSPARCIE OSÓB STARSZYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Prognozy demograficzne w Polsce na kolejne lata jednoznacznie wskazują na systematyczny wzrost odsetka ludzi w wieku poprodukcyjnym, prognozy dla Gminy Lubartów również nie są optymistyczne, gdyż od 2018 roku występuje ujemny przyrost naturalny. Od wielu lat na poziomie gminnym są inicjowane różne przedsięwzięcia na rzecz starszych mieszkańców, ale w miarę narastających potrzeb wymagają one modyfikacji i doskonalenia, jak też uzupełniania obecnego systemu wsparcia o nowe propozycje i projekty.

Do priorytetów w zakresie polityki senioralnej w gminie Lubartów należy poprawa jakości życia starszych mieszkańców poprzez:

1. Realizację trwałości projektu wieloletniego programu rządowego „Senior +”, w ramach którego utworzono klub samopomocy w Szczekarkowie,
2. Utrzymanie ośrodków wsparcia w postaci Klubów Seniora w miejscowości Nowodwór, Szczekarków, Baranówka powstałych w ramach projektu „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w gminie Lubartów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020”,
3. Wspieranie i rozwijanie infrastruktury przeznaczonej dla osób starszych w zakresie form dziennych,
4. Zagwarantowanie środków w budżecie gminy na realizację projektu „Korpus Wsparcia Seniora”,
5. Wspieranie organizacji pozarządowych poprzez zlecanie zadań w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i na realizację zadań z zakresu wspierania i integracji osób w podeszłym wieku,
6. Promowanie działań mających na celu kształtowanie pozytywnego obrazu starości.

IV. WSPIERANIE RODZIN W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W roku oceny pomoc i wsparcie w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej z różnych przyczyn otrzymało 289 osób, tj. 2,39% ogólnej liczby mieszkańców gminy. W każdej z nich, poza ubóstwem i bezrobociem najczęściej dominowały: konflikty i kryzysy materialne, małżeńskie, problemy związane nadużywaniem alkoholu, z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, czy zagrożeniem przemocą domową.

W obliczu narastania problemu dysfunkcyjności rodziny priorytetem staje się podejmowanie działań w kierunku wzmocnienia rodziny poprzez :

1. Rozwijanie działań profilaktycznych na rzecz osób i rodzin, w tym zapewnienia warunków do rozwoju dzieci i młodzieży poprzez realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny, Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy w Domowej,
2. Zatrudnianie asystenta rodziny w celu łagodzenia, bądź zapobiegania skutkom wynikającym z dysfunkcyjnych zjawisk w rodzinie,
3. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie zlecania zadań w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na działania skierowane do dzieci i młodzieży rozwijanie oferty poradnictwa specjalistycznego,
4. Zabezpieczenie środków w budżecie gminy na realizację zadań, oraz na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, gdzie wydatki na opiekę i wychowanie wynoszą:
 - 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
 - 30% wydatków w drugim;
 - 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

V. ZAPOBIEGANIE UBÓSTWU I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB I RODZIN

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, iż poziom ustawowej granicy ubóstwa odpowiada wartościom progów dochodowych ustalonych dla osoby samotnie gospodarującej oraz dla osoby w rodzinie, które uprawniają do ubiegania się o świadczenie pieniężne z pomocy społecznej. Doświadczenia pokazują, że pomimo wprowadzenia wielu systemowych transferów socjalnych na poziomie kraju nadal niemal 53% ogółu korzystających z pomocy społecznej w gminie Lubartów objęta jest wsparciem z powodu ubóstwa i bezrobocia. Podstawowym problemem dla wielu gospodarstw domowych jest niezdolność do samodzielnego pokrywania wydatków na podstawowe potrzeby bytowe, zwłaszcza, że utrzymująca się od kilku lat inflacja powoduje wzrost cen produktów i usług.

Mając na celu ograniczenie zjawiska ubóstwa należy podejmować działania w ramach systemu pomocy społecznej poprzez zabezpieczenia środków w budżecie gminy na:

1. Realizację programu wspierającego gminy w dożywianiu mieszkańców „Posiłki w szkole i w domu” na lata 2024-2028, który obejmuje wsparciem osoby i rodziny zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym w szczególności dzieci w wieku szkolnym, jak też osoby samotne, chore lub niepełnosprawne,
2. Zasiłki i pomoc w naturze obejmujące przyznawanie i wypłacanie podstawowych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (zasiłków celowych, okresowych), które są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym.
3. Kontynuowanie realizacji zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ).

VI. FUNKCJONOWANIE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Prawidłowe funkcjonowanie GOPS wiąże się z optymalnym poziomem realizacji celów pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej poza ogólnymi zadaniami związanymi z wypłatami należnych świadczeń finansowych i realizowaniem pracy socjalnej z roku na rok wykonuje coraz większą liczbę zadań związanych z realizacją programów takich jak: Asystent rodziny, Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami, Opieka wytchnieniowa, Korpus Wsparcia Seniorów, Karta Dużej Rodziny, realizacją zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ). Ośrodek dodatkowo zapewnia wszechstronną pomoc uchodźcom z Ukrainy, realizuje program przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, wykonuje zadania z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, prowadzi obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej, przeprowadza wywiady celem weryfikacji uprawnień do świadczeń rodzinnych, Programu 500 Plus, świadczeń pielęgnacyjnych. Utworzenie i utrzymywanie Ośrodka Pomocy Społecznej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, dlatego zasadnym jest utrzymanie w jednostce co najmniej dotychczasowego poziomu zatrudnienia, zagwarantowanie wynagrodzeń adekwatnych do rodzaju pracy i posiadanych kwalifikacji, odpowiednich warunków pracy, oraz środków na szkolenia podnoszących poziom wiedzy w obliczu ciągłych zmian przepisów prawa. Potrzeby w zakresie utrzymania Ośrodka dotyczą również bieżących opłat, niezbędnych napraw, konserwacji i modernizacji sprzętów, zakupu urządzeń technicznych celem zastąpienia ich sprzętami, które uległy amortyzacji, zakupu licencji na programy komputerowe, zakup materiałów biurowych i administrację.

VII. ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKANIOWYCH W GMINIE LUBARTÓW I POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO

Zgodnie z przepisem art. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów jednym z podstawowych zadań własnych gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Dążenie do realizacji tego zadania powinno być jednym z priorytetowych celów działań podejmowanych przez organy gminy, a dysponowanie odpowiednim zasobem powinno umożliwiać maksymalne jego wykorzystanie na cele związane z udzielaniem pomocy mieszkaniowej tym, którzy tego rzeczywiście potrzebują, w szczególności:

1. osobom o niskich dochodach,
2. osobom, w przypadku których sąd na mocy wyroku nakazującym opróżnienie lokalu orzekł o uprawnieniu do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu,
3. grupom specjalnym takim jak bezdomni i wykluczeni społecznie, którym należy zapewnić miejsca w noclegowniach i schroniskach,
4. osobom o szczególnych potrzebach mieszkaniowych wymagających kierowania do mieszkań wspomaganych, czyli lokali adresowanych do osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę wymagają wsparcia w funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie całodobowej opieki.

Poprawa dostępu do mieszkalnictwa socjalnego jest możliwa poprzez podjęcie działań w zakresie poprawy warunków technicznych istniejących lokali socjalnych, pozyskiwania lokali socjalnych w wyniku remontowania i adaptowania istniejących zasobów Gminy.